

Mateřská škola Zlín, Milíčova 867, příspěvková organizace

Školní vzdělávací program

“Jaro, léto, podzim, zima, ve školce je stále prima!”

Platnost: od 1.9.2019 do 31.8.2024

Zřizovatel: Statutární město Zlín, Nám. Míru 12, 760 01 Zlín

Právní forma: Příspěvková organizace

Číslo jednací: MS/0288/2017

Poslední aktualizace: 2. 9. 2019

Schváleno pedagogickou radou: 26. 8. 2019

Rodiče seznámeni: 7. 9. 2019

Osnova:

- I. Identifikační údaje o škole
- II. Obecná charakteristika a představení školy
- III. Podmínky vzdělávání
- IV. Organizace vzdělávání
- V. Struktura činností v mateřské škole v průběhu dne
- VI. Prevence sociálně patologických jevů
- VII. Charakteristika Školního vzdělávacího programu
- VIII. Obsah vzdělávání
- IX. Evaluace

.....
ředitelka Mgr. Marta Ševčíková

Tento školní vzdělávací program mateřské školy pod č. j.MS/0288/2017 je zpracován dle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání ve znění opatření ministryně školství, mládeže a tělovýchovy pod č. j.MSMT-22405/2016-2 a byl projednán a schválen na pedagogické radě dne 26. 8. 2019.

Úprava ŠVP pro PV byla provedena na základě úpravy RVP PV ustanovení zákona č. 82/2015 Sb. a zákona č. 178/2016 Sb., kterým se mění zákon 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Platnost ŠVP je od 1. 9. 2019 do 31. 8. 2024, tímto se ruší platnost ŠVP č. j. MŠ-MIL/369/15 InspIS ŠVP.

ŠVP zpracoval kolektiv pedagogických pracovníků Mateřské školy Zlín, Milíčova 867, 763 02 Zlín-Malenovice.

I. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O ŠKOLE

Název školy – sídlo:	Mateřská škola Zlín, Milíčova 867, příspěvková organizace
Telefon:	MŠ 739 510 511
Email:	reditelka@msmilicova.cz
Zřizovatel:	Statutární město Zlín, nám. Míru 12, 760 01 Zlín
Právní forma školy:	Příspěvková organizace
Jméno ředitele:	Mgr. Marta Ševčíková
Jméno statutárního zástupce ředitele:	Ing. Bc. Zuzana Marušáková kontakt: tel: 739 510 511
IČO:	71007261
Mateřská škola k 1.9.2019:	kapacita 158 dětí plánovaná kapacita: 158 IZO: 107 605 562
Školní jídelna k 1.9.2019:	kapacita 158 dětí plánovaná kapacita: 158 IZO: 103 107 789

II. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA A PŘEDSTAVENÍ ŠKOLY

Mateřská škola se nachází v klidném prostředí na okraji sídliště Malenovic v západní části města Zlína. Klid mateřské školy umocňuje rozlehlá školní zahrada, která skýtá pro děti hravé i sportovní vyžití po celý rok. Každá třída má na školní zahradě svůj koutek, pískoviště a travnatou hrací plochu, tyto aktivity si třídy střídají. Dominantou školní zahrady jsou moderní hrací plochy s atraktivními 3D prvky. Všechny nově instalované prvky odpovídají platným bezpečnostním a výrobním normám pro vybavení hřišť a zahrad.

Budova je postavena v „baťovském stylu“ – cihlová, dvoupodlažní, posazena do zeleně školní zahrady, přesto ve velmi dobré dostupnosti trolejbusové i vlakové dopravy ve směru ze Zlína na Otrokovice.

Mateřská škola je umístěna ve dvou budovách. Obě budovy jsou spojeny krčkem, kde je umístěna školní kuchyně a sklady. Každé oddělení má své soukromí – šatna, sociálního zařízení, třída, herna a

přípravná kuchyňka pro výdej potravin. Jednotlivé třídy máme barevně rozlišeny. Prostory jsou vzdušné, prostorné a přiměřené počtu docházejících dětí. Vybavení tříd i celé budovy jsou přizpůsobeny věku dětí. Vnitřní interiér je neustále modernizován a zpříjemňován.

Z historie.....

Mateřská škola byla postavena v roce 1963 jako společné zařízení mateřské školy a jeslí. Jesle před deseti lety nahradilo Mateřské centrum. Větší rekonstrukce budovy byla provedena v roce 1974. Výměna oken v celé budově proběhla v srpnu r. 2006. Ve školním roce 2006/2007 byly kompletně ve všech třídách hlavní budovy zrekonstruovány sociální zařízení a výdejny jídel. Ve školním roce 2008/2009 proběhla celková rekonstrukce školní kuchyně, hospodářské části MŠ. Mateřské centrum zaniklo k 1. 9. 2009 a prostory byly přiděleny mateřské škole, kdy vzniklo 6 tříd pro předškolní vzdělávání o celkové kapacitě 158 dětí.

Aktivity pořádané v rámci školy:

- Informační schůzky pro rodiče (v srpnu – pro rodiče nově přijatých dětí, v září – seznámení s organizací chodu MŠ)
- Dohodnutí spolupráce s knihovnou – návštěvy, besedy
- Divadelní představení
- EKO vycházky v každém ročním období
- Dýňové slavnosti, Zamykání zahrady
- Mikulášská nadílka
- Vánoční posezení s pečením, besídka pro rodiče
- Zimní olympiáda a hry na sněhu – sáňkování, bobování
- Dětský karneval
- Ukázky cvičených psů – canisterapie
- Návštěva Golden Cinema – pásmo pohádek
- Barevný týden, vyprávění o tradicích
- Velikonoční tvoření s rodiči
- Čarodějnický rej
- Den Země
- Návštěva strážníků Městské Policie v MŠ
- Den matek – besídka jednotlivých tříd, celoškolková akademie v sokolovně
- Návštěva Českého hasičského sboru s přednáškou a ukázkami
- Zábavné dopoledne ke Dni dětí
- Rozloučení se školním rokem- hry a soutěže, jízda vláčkem
- Celoročně dílničky na ZŠ, návštěva 1. tříd ZŠ, spolupráce ze ZŠ
- Zjišťování muzikálnosti do ZUŠ, objevování nadaných dětí (spec.pedagog ze ZŠ)
- Sportovní soutěže na hřišti – olympiáda pedag.fakulty
- Výtvarné, celorepublikové soutěže
- Návštěva LŠU – obor výtvarný, hudební, taneční
- Celoročně cvičení v Sokolovně a ve sportovním centru Nika Fit

Provoz mateřské školy začíná od 6:00 hodin a končí v 16:30 hodin.

Dlouhodobé cíle školy:

Prostorové a materiální podmínky školy:

- vybavení tříd chybějícím nábytkem pro ukládání pomůcek
- vybavování aktuálními vzdělávacími materiály, učebnicemi, knihami, pomůckami (efektivní využívání pomůcek).

Spolupráce se zákonnými zástupci a veřejností:

- pokračování v tradičních akcích pro rodiče, prarodiče
- prezentace školy na veřejnosti (kulturní vystoupení, sportovní soutěže, výstavy), zapojení co největšího počtu dětí MŠ

- v jednání se zákonnými zástupci klást důraz na vstřícnou a respektující komunikaci
- transparentní hodnocení dětí podle předem stanovených kritérií

Průběh a výsledky vzdělávání dětí a žáků:

- vytváření podmínek pro rozvoj, uplatnění a úspěch každého dítěte, individuální přístup k dětem se specifickými vzdělávacími potřebami, zdravotním postižením, podpora vzdělávání talentovaných a nadaných dětí.
- kvalitní vzdělávání podle školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání, případné
- úpravy vzdělávacího programu v návaznosti na zkušenosti získané jeho realizací.
- respektování osobností dětí, snaha o motivování jejich zvědavosti, podpora aktivního učení v MŠ
- pokračovat v dobré spolupráci mezi MŠ a ZŠ, přenos informací pro snadnější vstup do ZŠ
- podporovat přípravu dětí v posledním roce před nástupem povinné školní docházky (práce s žáky s OŠD (možnost konzultace s psychologem, případně speciálním pedagogem)
- vést děti k vlastnímu hodnocení
- nezapomínat na význam pochvaly v systému hodnocení dětí
- vytváření atmosféry porozumění a tvůrčí činnosti při všech školních aktivitách
- zajistit logopedickou péči pro předškoláky a mladší děti
- podněcování a formování správného vztahu k přírodě, životnímu prostředí, zdraví, systematické působení proti vandalismu, násilí mezi dětmi
- vedení dětí ke smysluplnému trávení volného času jako prevenci
- ve všech vzdělávacích oblastech podporovat na odpovídající úrovni rozvíjení funkčních
- gramotností dětí
- podporovat zavádění polytechnické výchovy v mateřské škole

Personální podmínky školy:

- vytváření podmínek pro předávání zkušeností a pro další vzdělávání pracovníků
- u zaměstnanců i dětí posilovat pocit sounáležitosti se školou a pocit hrdosti na školu
- zajištění
- objektivního hodnocení zaměstnanců, využití výsledků kontrolní a hospitační činnosti,
- pravidelné autoevaluace pedagogů (konzultace s ředitelkou)
- podpora dalšího vzdělávání, především vycházející z plánu DVPP a potřeb MŠ
- podporování zájmů pedagogů o práci s dětmi v době mimo výchovně-vzdělávací činnosti
- zachování kvalitních vztahů mezi zaměstnanci, podpora vzájemné spolupráce, udržení stálého pracovního kolektivu

Krátkodobé cíle školy:

jsou vytyčeny v každoročně zpracovávaném Ročním plánu školy na daný školní rok.

III. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

3.1. Věcné podmínky a prostředí MŠ

Snažíme se, aby vybavení jednotlivých tříd hračkami, pomůckami i materiály zcela odpovídalo počtu dětí, potřebám třídních vzdělávacích programů a věkovému složení dětí. Hračky a doplňky jsou umístěny tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a zároveň se vyznaly v jejich uložení. Všechny třídy si během školního roku tvoří vnitřní pravidla vzájemného soužití.(Třídní pravidla a pravidla pro hry v herních koutcích).

- Vytváříme podnětné, pestré a především vkusné prostředí tak, aby se děti cítily dobře. Prostor, které u dětí bude podněcovat jejich zvědavost, přirozenou aktivitu a samostatnost.
- Vzdělávání dětí uskutečňujeme v průběhu celého dne.
- Výchovně vzdělávací práce zakládáme na aktivní účasti dítěte, smysluplném vnímání a prožitkovém učení.
- Děti mají dostatek prostoru pro svůj přirozený vývoj a probouzení aktivního zájmu dítěte objevovat a učit se.
- Vedeme dítě k samostatnosti, touze a odvaze ukázat, co všechno umí, zvládne a dokáže.
- Pěstujeme u dětí zdravé sebevědomí, vzájemnou úctu a toleranci.
- Denní řád je dostatečně pružný.

Snažíme se, aby vybavení jednotlivých tříd hračkami, pomůckami i materiály zcela odpovídalo počtu dětí, potřebám třídních vzdělávacích programů a věkovému složení dětí. Hračky a doplňky jsou umístěny tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a zároveň se vyznaly v jejich uložení. Všechny třídy si během školního roku tvoří vnitřní pravidla vzájemného soužití. (*Třídní pravidla a pravidla pro hry v herních koutcích*).

Dlouhodobé úkoly:

- vylepšit prostor na ukládání hraček určené k hrám na školní zahradě nadstřešit pískoviště
- dovybavit školní zahrady herními prvky (vodní prvek)
- vybavovat třídy vhodnými pomůckami pro tělesný rozvoj dětí, novým nábytkem vhodným k námětovým hrám dětí
- průběžně doplňovat a rozšiřovat sortiment vybavení vhodného pro děti od 2 do 3 let
- na školních zahradách zajistit využívání pouze odpovídajícího zahradního vybavení školy vzhledem k věku dětí

3.2. Životaspráva

- Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava dle příslušných předpisů. Dle doporučení odborného lékaře zajišťujeme pro děti bezlepkovou a bezlaktózovou dietu.
- Zachováváme vhodnou skladbu jídelníčku, dodržujeme technologické postupy přípravy pokrmů a nápojů, dle spotřebního koše.
- Je zajištěn a dodržován dostatečný pitný režim v průběhu celého dne
- Mezi jednotlivými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly.
- Děti nikdy nenutíme do jídla, ale snažíme se, aby všechno ochutnaly a naučily se tak zdravému stravování a stolování.
- Dáváme dětem možnost podílet se na přípravě stolování. (Mohou si vybrat z denní nabídky dopolední svačiny, nebo u starších dětí si namazat samostatně, pečivo. Nalévají si samostatně pít do svého hrníčku, určují si množství jídla. Snažíme se tak postupně navazovat na stravovací návyky, které si děti přinesou z rodin.
- děti mají po celý den k dispozici papírové kapesníky
- výměna lůžkovin: každé 3 týdny, ručníky – každý týden, pyžama – každý týden. Praní prádla – v prostoru MŠ Janáčková - která je k tomuto účelu určena, MŠ Slezská a MŠ Štefánikova – praní prádla zajišťuje čistírna - čisté prádlo je uloženo v uzavřených skříňkách
- Při pěkném počasí pobývají děti v dopoledních i odpoledních hodinách co nejvíce venku. K pobytu venku využíváme prostornou školní zahradu, organizujeme i vycházky do okolí mateřské školy. Na vycházkách dáváme dětem určitou volnost, v útvarech chodíme jen minimálně.
- Dětem dáváme možnost pohybu v prostorách mateřské školy. Sportovní pohyb je podporován v průběhu celého dne.
- MŠ má navázanu spolupráci s dietní terapeutkou a plní spotřební koš. Personál kuchyně je řádně proškolen dle platné legislativy.
- Pedagogové a ostatní pracovníci se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor.

Dlouhodobé úkoly:

- nabízet dětem pestrou skladbu jídla - výběr ovoce a zeleniny (včetně salátů), celozrnné pečivo a ryby
- dodržování pitného režimu
- přesvědčovat rodiče o vhodnosti podávání těchto potravin
- využívat více školní zahrady, lesoparku i k řízeným činnostem

3.3 Psychosociální podmínky

Na úrovni školy:

- navozujeme vzájemný pocit důvěry a spolupráce s dítětem
- usnadňujeme dítěti období adaptace na pobyt v mateřské škole
- učíme děti ohleduplnosti, zdvořilosti, vzájemné spolupráci
- každé dítě má stejná práva, možnosti i povinnosti
- je respektována osobní svoboda a volnost dětí, která je v souladu s respektováním pravidel soužití v MŠ
- vytváříme prostředí jistoty a spokojenosti dětí
- pro děti od 2 do 3 let zajištěn stálý pravidelný denní režim, více klidu a více individuální péče, srozumitelná a jednoduchá pravidla.

Na úrovni třídy:

- učitelky se domlouvají o práci s dětmi každodenně, vytváří pohodu, klidné a podnětné prostředí
- obě učitelky plánují a dávají dětem možnost volby
- učitelky přijímají připomínky od rodičů a předávají je ostatním pracovníkům jako podklad pro hledání cest k řešení, plánování nebo ke změně
- učitelky úzce spolupracují s rodiči dětí, informují rodiče o dítěti
- učitelky dětem při práci dávají možnost dokončit činnost, dohrát si hru

Na úrovni učitelky:

- být každý den připravená na práci
- být zdravotně i psychicky v pohodě, nebát se požádat o pomoc kolegyni
- mít na zřeteli rovný přístup ke všem dětem
- věnovat se neformálním vztahům mezi dětmi, ovlivňovat je nenásilně prosociálním směrem a tak přispívat k prevenci šikany a jiných patologických jevů

Učitelé respektují potřeby dětí, reagují na ně a pomáhají v jejich uspokojování. Děti nejsou neúměrně zatěžovány či neurotizovány či neurotizovány spěchem a chvatem ani nadměrnou náročností prováděných činností.

Dlouhodobé úkoly:

- podporovat aktivní spoluúčast dětí ve všech činnostech
- nabídnout dětem více alternativ činností a tím rozvíjet jejich schopnost rozhodování
- snažit se o to, aby učitelka byla dětem partnerem, který respektuje jejich potřeby je empatická a přistupuje ke všem dětem stejně. Děti zbytečně nestresovat spěchem a chaosem, promýšlet organizaci dne v mimořádných situacích.
- více se zaměřit na diagnostiku dětí, na autoevaluaci činností
- klást větší důraz na dodržování stanovených pravidel dětmi i dospělými
- podporovat a prohlubovat partnerské vztahy mezi dětmi a dospělými
- nespěchat na děti, nechat je činnost dokončit
- více uplatňovat metodu skutečného prožitkového učení
- Pro děti od 2 do 3 let zajistit více individuální péče, vzdělávací činnosti realizovat v menších skupinkách

3.4. Personální a pedagogické zajištění

- Učitelky mateřské školy splňují kvalifikační předpoklady dle Zákona č 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících
- ředitelka školy vytváří podmínky pro další systematické vzdělávání pracovníků, které absolvují semináře a školení v rámci DVPP. S obsahem absolvovaného semináře absolventka seznamuje ostatní zaměstnance na poradách.
- MŠ rovněž zajišťuje specializované služby – konzultace s odborníky z PPP a SPC, logopeda apod.
- provozní zaměstnanci: uklízečky, vedoucí ŠJ, kuchařky a účetní
- personálním posílením mateřské škol je chůva pro děti od dvou do tří let, která jsou financována z projektu OP VVV Šablony pro MŠ.

Dlouhodobé úkoly:

- učitelky se účastní odborných seminářů ke zvýšení kvality výchovně vzdělávacího procesu
- účastnit se především vzdělávání týkající se tématu psychických nebo fyzických specifík vývoje dvouletých dětí
- nastavení diagnostiky pro všechny třídy MŠ

3.5. Bezpečnostní podmínky:

Bezpečnostní opatření v průběhu vzdělávacích činností

- Každá učitelka je osobně zodpovědná za bezpečnost svěřených dětí od doby jejich převzetí od rodičů, pověřené osoby nebo jiného pedagoga školy do jejich předání rodičům, pověřeným osobám nebo jinému pedagogovi školy. Předává dítě čisté, upravené. Osobám mladším 18 let pouze na základě písemného pověření zástupcem dítěte (může být stálé, na určité časové období.)
- Při hře dětí dbá, aby si hrály klidně, sleduje jejich hru, předchází konfliktům. Nedovolí dětem do MŠ nosit nebezpečné předměty nebo hračky.
- Nesmí odejít od dětí! Při závažných důvodech si zajistí dohled jiné pracovníce z MŠ.
- Nesmí dát dětem bez náležitého dohledu ostré a špičaté pomůcky, které by si mohly děti strčit do nosu či ucha.
- Při chůzi po schodech dbá, aby se děti nestrkaly, držely se zábradlí.
- Bezpečnostní opatření při pobytu dětí venku
- Jeden pedagogický pracovník odpovídá při pobytu dětí venku za bezpečnost nejvýše 20 dětí smyslově, tělesně a duševně zdravých starších tří let, nebo 12 dětí ve třídě, kde jsou zařazeny děti mladší 3. let, popř. děti s příznými podpůrnými opatřeními
- Zvýšenou pozornost věnuje bezpečnosti dětí při pobytu na školní zahradě. Vždy musí mít děti v dohledu.
- Vyhýbá se vycházkám na frekventovaných ulicích. Při přechodu vozovky vždy používá terčík!
- Bezpečnostní opatření při úraze
- Všichni zaměstnanci jsou povinni okamžitě poskytnout pomoc při jakémkoliv úraze. V případě nutnosti přivolají lékařskou pomoc, v nezbytně nutném případě zajistí převoz raněného do zdravotnického zařízení. Zároveň jsou povinni bezodkladně informovat vedoucího pracovníka pověřeného řízením v dané MŠ a zákonného zástupce dítěte.
- Každý i drobný úraz bude zaznamenán do knihy úrazů. U úrazu, kde bylo nutné lékařské ošetření, nahlásí vedoucí pracovník pověřený řízením, neprodleně ředitelce MŠ.

Podmínky požární bezpečnosti

V mateřské škole je zpracována dokumentace požární ochrany a prováděna školení zaměstnanců s ohledem na přítomnost dvouletých dětí.

3.6 Řízení školy

- Podmínkou úspěšného řízení MŠ je mít vytvořeny funkční informační systém, se stanovením kompetencí celého týmu.
- Velký důraz je kladen na týmovou práci, komunikaci v týmu i individuální pracovní pohovory
- pedagogické porady se konají dle plánu, provozní dle potřeb
- spoluúčast rodičů, rodiče jsou informováni o chodu MŠ a aktivitách formou nástěnky, mají možnost nahlédnout na internetové stránky školy, které jsou aktualizovány průběžně
- Ředitelka školy ve spolupráci se zástupkyní, podle plánu kontrolní činnosti, vyhodnocují práci všech zaměstnanců. Důraz je kladen na nutnost inovací ve výchovně vzdělávacím procesu, odbourávání starých stereotypů, uplatňování nových metod a forem práce při práci s dětmi.

Dlouhodobé úkoly:

- prohlubovat spolupráci se ZŠ a s ostatními organizacemi v okolí
- další vzdělávání pracovníků
- týmová práce a stálý pracovní kolektiv
- vzájemná důvěra a tolerance
- prohlubovat spolupráci s PPP a s klinickou logopedkou
- zdokonalit informovanost hlavní a vedlejší budovy
- udržet pozitivní obraz o škole i v širším okolí

3.7 Spolupráce s institucemi

Spolupráce MŠ se ZŠ

- Návštěva předškolních dětí v ZŠ (dílničky, sportovní akce)
- Návštěva učitelek MŠ v 1. třídě ZŠ – zjišťování adaptace našich dětí na školu, otázky na předškolní vzdělávání pro snadnější přechod na ZŠ
- Spolupracujeme s 8.ZŠ Komenského a 11.ZŠ Tř. Svobody v Malenovicích

Spolupráce s ostatními organizacemi:

- Spolupráce se Střední pedagogickou školou ve Zlíně –účast na sportovních a kulturních akcích pro předškolní děti, pedagogická praxe celoročně
- Spolupráce se ZUŠ – výběr talentovaných dětí (zpěv, tanec, hra na hudební nástroje)
- Spolupráce s klinickou logopedkou
- Spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou – vyšetření školní zralosti, vyšetření dětí s poruchami chování
- Spolupráce s knihovnou v Malenovicích – pravidelné besedy pro malé čtenáře
- Spolupráce se Sokolem – cvičení v tělocvičně, zapůjčení sokolovny
- Spolupráce se sportovním centrem NIKA Fit – cvičení po třídách
- Spolupráce s hasiči, policií ČR

Spolupráce se zřizovatelem

- při zajišťování financování škol
- při plánování rozpočtových výhledů
- při odstraňování havarijních událostí
- při zápisu do MŠ
- při zajišťování prázdninového provozu ve městě

3.8 Spoluúčast rodičů

Vzájemná spolupráce musí být postavena na oboustranné důvěře rodičů a mateřské školy a zaměstnanci. Společným cílem je spokojené a šťastné dítě. Rodinná výchova je dominantní, nezastupitelná, nenahraditelná. Mateřská škola tuto rodinnou výchovu doplňuje, nabízí možnost rozvíjení a prohlubování poznatků dítěte z odborného hlediska - realizací školního vzdělávacího programu- profesionálního působení vzhledem k jeho psychickým a vývojovým zvláštnostem. Může být rodičům také nápomocna v metodickém vedení, předávání praktických pedagogických zkušeností. Společným cílem je vytvářet takové podmínky, ve kterých by se dítě harmonicky tělesně i duševně rozvíjelo, bylo šťastné, spokojené a žilo v pocitu bezpečí a důvěry. Naprosto zásadní, vzhledem k nízkému věku dětí od 2 do 3 let, je spolupráce s jejich zákonnými zástupci.

Formy spolupráce:

- třídní schůzky, besedy, přednášky
- schůzka s rodiči dětí - nově přijatých do MŠ, seznámení s MŠ, školním řádem, režimem, dnem dítěte v MŠ, ŠVP, organizačními záležitostmi týkajícími se provozu a pobytem v MŠ, beseda, dotazy rodičů
- Rozvíjení jazykových aktivit – logopedická prevence
- schůzka rodičů dětí předškoláků spojena s přednáškou na téma „ Školní zralost“ leden (před zápisem dětí do ZŠ).
- schůzka rodičů nově přijatých dětí srpen
- spoluúčast rodičů na akcích pořádaných MŠ

Další formy:

- individuální rozhovory, konzultace, poradenství - průběžně
- nabídka odborné literatury
- odborné metodické vedení - dle zájmu rodičů
- zajištění spolupráce s jinými odbornými pracovníky v oblasti pedagogiky, psychologie, logopedie ...
- seznamovat rodiče s výchovnými záměry školy, které mohou aplikovat ve vedení dítěte doma
- dávat rodičům představu o zvláštnostech předškolního věku, poznatky zdravotnické, hygienické, psychologické, pedagogické

Spolupráci postavit na právech rodiče, že se mohou výchovu dítěte v mateřské škole zapojovat, podílet se na výchovných strategiích, spolupracovat na jednotném působení školy a rodiny.

Škola v rámci spolupráce chce povzbudit rodiče, aby si ujasnili výchovné priority, jaká je jejich úloha na této cestě a co mohou od mateřské školy požadovat.

Dlouhodobé úkoly:

- více prohlubovat zájem rodičů o činnosti a dění v mateřské škole, zapojovat je do dění v MŠ
- zorganizovat pro rodiče přednášku o školní zralosti, případně o řešení výchovných problémů s dětmi, – psychologové z PPP, logoped

3.9 Organizace chodu MŠ

- denní náplň je pružná – přizpůsobená potřebám a přáním dětí
- je respektováno osobní soukromí dětí
- pedagogičtí pracovníci se plně věnují dětem a jejich vzdělávání

- Ve třídách jsou děti zařazeny podle věku
- Pedagogickým záměrem je však pracovat se všemi dětmi podle jejich individuálních potřeb.

Dlouhodobé úkoly:

- v souladu s potřebami a zájmy dětí vytvořit příhodné podmínky pro společné plánování činností
- poskytnout dětem dostatek času pro spontánní hry a činnosti

IV. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

4.1 Přijímání dětí do mateřské školy, kritéria přijetí dítěte:

Do MŠ jsou přijímány děti zpravidla od 3 let do 6 let. (Podle momentálních kapacitních podmínek školy mohou být přijaty i děti mladší tří let). Při nástupu do MŠ klademe velký důraz na adaptaci dětí. Máme zavedený adaptační den pro nově přijaté děti v době, kdy je MŠ uzavřena pro ostatní děti. Rodiče mohou své dítě přivádět i odvádět tak, jak jim to rodinné i pracovní podmínky dovolí (po dohodě s třídními učitelkami). Pro překlenutí počátečních problémů mají děti možnost přinést si hračku z domova. Adaptační doba a způsob adaptace je u každého dítěte zcela individuální podle jeho potřeb a Vždy po dohodě rodičů s učitelkami a vedením školy.

Přesná pravidla pro přijímání dětí a kritéria pro přijetí dítěte v případě, že počet přihlášených dětí převyšuje počet volných míst, jsou vymezeny v *Kritériích pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání*, které jsou součástí Žádosti o přijetí k předškolnímu vzdělávání. Příjímací řízení probíhá po dohodě se zřizovatelem v elektronické podobě.

4.2 Vnitřní uspořádání školy a charakteristika jednotlivých tříd:

1.třída: I. ročník předškolního vzdělávání (dětí 3 roky a mladší) „Sluníčka“

Jsou zde přijaty děti od tří let a mladší, což klade vysoké nároky na organizaci i na vzájemnou spolupráci obou učitelek, a to v zájmu společného výchovného a vzdělávacího působení. Pro vyšší počet dvouletých dětí zde vypomáhá profesionální chůva, která spolupracuje s pedagogy a dbá jejich pokynů.

Hlavní prioritou této třídy je poměrně dlouhodobý adaptační program, kdy se dítě učí začlenit se do kolektivu vrstevníků a postupně si osvojovat základní hygienické dovednosti, návyky a sebeobsluhu v těsné spolupráci s rodiči dětí. Děti se učí pomoci hry jednoduché pracovní úkony. Snažíme se vytvářet pozitivní vztah k místu a prostředí, ve kterém dítě žije, klademe důraz na pocit bezpečí. Dalším velmi důležitým pedagogickým záměrem je naučit děti hrát si, učit děti rozvíjet své vědomosti, dovednosti i návyky.

Třídní program vychází z hlavních témat školního vzdělávacího programu. Vzhledem k nezvyklému věkovému složení dětí se zaměříme převážně na vytváření základních pravidel chování při hře a všech denních činnostech v MŠ, na zvládání a upevňování hygienických návyků. Budeme vést děti, aby uměly pozdravit, poděkovat, poprosit, požádat o pomoc paní učitelku a domlouvat se s kamarády. Naším záměrem je citlivým přístupem, respektovat individuální potřeby, poskytnout dětem jistotu, klid a pohodu.

2.třída: II. ročník předškolního vzdělávání (4 – 5 leté děti) „Srdíčka“

Hlavním pedagogickým záměrem třídy je osvojování jednoduchých poznatků o světě a životě. Snažíme se rovněž rozvíjet kulturně estetické dovednosti, řečové schopnosti. Děti se učí v této třídě zvládat základní pohybové dovednosti i prostorovou orientaci, koordinovat pohyby a sladit pohyb s rytmem i hudbou. Naší snahou je průběžně seznámit děti s různými výtvarnými technikami a novinkami v oblasti estetické. Nastává zde logopedická diagnostika a prevence. Důraz je kladen na individuální i skupinovou práci s dětmi. Zaměřujeme se na podporu samostatnosti i sebeobsluhy, na získávání zkušeností v herních činnostech a prohlubování sociálních kontaktů a zdvořilostních návyků. Prioritou je záměr se zaměřit na komunikativní dovednosti, řečové schopnosti, rozvoj slovní zásoby, prevenci řečových vad a rozvoj jemné i hrubé motoriky dětí.

3.třída: III. ročník předškolního vzdělávání (5 – 6 leté děti) „Rybičky“

Hlavní pedagogický záměr III. třídy je napomáhat dětem chápat okolní svět, motivovat je k dalšímu poznávání a učení, ale i k přípravě na další vzdělávání v základní škole. Učit děti žít ve společnosti ostatních a přibližovat jim normy a hodnoty naší společnosti. Snažíme se, aby se děti takzvaně našly - „kdo jsem, jak zapadnu do společnosti, jak mě mají rádi mí kamarádi, co se chci naučit...“. Pozornost věnujeme v oblasti k vytváření kladného vztahu dětí k rodnému městu a jeho okolí. Zde se zaměřujeme na pedagogickou diagnostiku, individuální práci s dětmi a snažíme se rozeznat individuální potřeby dítěte pro jeho zdárný a všestranný rozvoj. Máme na zřeteli, že předškolní věk je z hlediska vývoje, socializace dítěte a jeho společenské adaptace klíčovými obdobím, proto je naší snahou i navazovat spolupráci s odbornými institucemi tak, aby dětem byla poskytnuta v nejvyšší míře odborná výchovně vzdělávací péče. Dostatek rozmanitých činností vedoucích k úspěšnému vstupu do základní školy formou prožitkového učení, cvičení zaměřená na uvolnění ruky.

4. třída: III. ročník předškolního vzdělávání (5-7 leté děti a děti s odkladem školní docházky-OŠD) „Žabičky“

Do třídy jsou zařazovány děti předškolního věku a s OŠD. Připravujeme děti na budoucí roli školáka, získávání pocitu jistoty a sebedůvěry. Snažíme se vytvářet dobré předpoklady pro pokračování dalšího vzdělávání tím, že maximálně u všech dětí podporujeme individuální rozvojové možnosti. Intenzivní péči věnujeme dětem s OŠD tak, aby další rok strávený v MŠ byl pro dítě rokem nanejvýš přínosným. Individuální plán má zde každé dítě, kterému byl přiznán OŠD. V zájmu zajištění propojenosti a plynulé návaznosti se základní školu velmi úzce spolupracujeme s pedagogickými pracovníci i žáky ZŠ. Vzhledem k věkovému složení třídy je zde více podporováno prožitkové a zážitkové učení formou různých exkurzí a poznávacích výletů. Dále jsou zde preferované rozmanité činnosti k úspěšnému vstupu do základní školy (úkoly navíc, kurz grafomotoriky a pracovní listy i činnosti na rozvoj předčtenářských dovedností a elementárních matematických dovedností). Třídní vzdělávací program se opírá o těsnou spolupráci s rodiči dětí.

5. třída: I. ročník předškolního vzdělávání (3 – 4 roky) „Pastelky“

Děti dostanou spoustu podnětů – přiměřených věku jak v básničkách, písničkách, pohádkách, tak i z vycházek a jiných činností. Rozvoj řečového projevu dětí je nedílnou součástí třídního vzdělávacího programu a prostupuje prakticky celým dnem. Vedeme děti k tomu, aby se učily aktivně používat všechny druhy slov, rozšířily si slovní zásobu prostřednictvím leporel, knih, hádanek, básniček, řešením úkolů v tematických hrách. Učily se gramaticky vyjadřovat správně, samostatně vyprávět a přednášet. Velmi důležitým pedagogickým záměrem je naučit děti hrát si a prostřednictvím hry rozvíjet u dětí své vědomosti, dovednosti a návyky. Zaměřujeme se na sebeobsluhu, podporu samostatnosti a vytváření radostné atmosféry.

V této věkové skupině se dětem líbí hry s pohybem a zpěvem, mají rády knihy, vyprávěné pohádky, stavebnice, mozaiky, hry s auty, silnicemi a zvířátky. Také se velmi rády zapojují do nabízených výtvarných i pracovních činností, které jim přinášejí nejen pocit uspokojení ze sebevyjádření, ale také seznámení s výtvarným materiálem a se správným držetím a zacházením s pastelkou, štětcem, nůžkami. Zaměřujeme se na budování vztahu důvěry k ostatním dětem, učitelkám a ke všem dospělým

v mateřské škole, na osvojení pravidel vzájemného chování v kolektivu, na získání a utužování návyků v oblasti sebeobsluhy, zvláště při stolování, oblékání v šatně. Pozornost věnujeme zdvořilostním návykům, koordinaci pohybů, snižování hlučnosti ve třídě.

Veškeré aktivity jsou ve třídě organizovány tak, aby podněcovaly k vlastní aktivitě a experimentování, aby se děti zapojovaly do organizovaných činností a pracovaly svým tempem.

Záměrem této třídy je rozvíjet děti v pohybových dovednostech, vést děti ke zdravému životnímu stylu, uplatňovat zdravotně zaměřené činnosti a poskytovat dětem dostatek pohybových aktivit.

6. třída: II. ročník předškolního vzdělávání (4-5 leté děti) „Hvězdičky“

Vytváříme dobré předpoklady pro pokračování ve vzdělávání tím, že maximálně podporujeme individuální rozvojové možnosti dětí. Nabízíme vstřícné, podnětné, zajímavé a obsahově bohaté vzdělávací prostředí, v němž se děti cítí bezpečně, radostně, baví se a zaměstnávají přirozeným dětským způsobem. Doplňujeme domácí výchovu.

Zaměřujeme se na podporu samostatnosti i sebeobsluhy, na získávání zkušeností v herních činnostech a prohlubování sociálních kontaktů a zdvořilostních návyků. Prioritou je záměr se zaměřit na komunikativní dovednosti, řečové schopnosti, rozvoj slovní zásoby, prevenci řečových vad a rozvoj jemné i hrubé motoriky dětí.

4.3 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

V případě přijetí těchto dětí budeme postupovat podle zákona č. 561/2004Sb., o předškolním, základním, středním a vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a vyhlášky č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, ve znění pozdějších předpisů, za dodržování podmínek vzdělávání stanovených v PVP PV, a to vždy po dohodě s rodiči.

Dítě se SVP je osoba se zdravotním postižením, zdravotním či sociálním znevýhodněním:

- zdravotní postižení je postižení mentální, tělesné, zrakové, sluchové, vady řeči, autismus, souběžné postižení více vadami, vývojové poruchy učení nebo chování
- zdravotní znevýhodnění je zdravotní oslabení, dlouhodobá nemoc, nebo zdravotní poruchy vedoucí k poruchám učení a chování.
- Sociální znevýhodnění – rodinné prostředí s nízkým socioekonomickým statusem, nařízená ústavní či ochranná výchova, postavení azylanta či uprchlíka

RVP PV vychází ve své základní koncepci z respektování individuálních potřeb a možností dítěte. Z toho důvodu je RVP PV základním východiskem i pro přípravu vzdělávacích programů pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami.

Stanovené rámcové cíle i očekávané výstupy ŠVP jsou pro všechny děti společné. Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními má pedagog na zřeteli fakt, že se děti ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto dětí je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Při vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami pedagog zahrnuje do svých vzdělávacích strategií podpůrná opatření.

Důležitou podmínkou úspěšnosti předškolního vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je nejen volba vhodných (potřebám dětí odpovídajících) vzdělávacích metod a prostředků, které jsou v souladu se stanovenými podpůrnými opatřeními, ale i *uplatňování vysoce profesionálních postojů* učitelů i ostatních pracovníků, kteří se na péči o dítě a jeho vzdělávání podílejí. Rozvoj osobnosti dítěte s přiznanými podpůrnými opatřeními závisí na citlivosti a přiměřenosti působení okolí mnohem více, než je tomu u dítěte, které není ve svých možnostech primárně omezeno.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Podpůrná opatření 1. stupně

Má-li dítě obtíže při vzdělávání, škola zpracuje plán pedagogické podpory dítěte /PLPP/, který zahrnuje mj. popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka a podpůrná opatření prvního stupně; plán pedagogické podpory bude vyhodnocen nejpozději po čtyřech měsících. Podkladem pro zpracování PLPP je ŠVP. (PLPP viz příloha č. 1)

Nebude-li poskytování podpůrných opatření prvního stupně postačující, doporučí škola vyšetření dítěte ve školském poradenském zařízení. Zprávu z vyšetření obdrží zákonní zástupci dítěte, škola dostane doporučení a na jeho základě, pokud je potřeba, sestaví individuální vzdělávací plán, který obsahuje mj. podpůrná opatření druhého až pátého stupně (dle doporučení školského poradenského zařízení).

Nejsou-li podpůrná opatření dostačující, školské poradenské zařízení vydá doporučení stanovující jiná podpůrná opatření, případně stejná podpůrná opatření vyššího stupně.

Podpůrná opatření 2. - 5. stupně

Od druhého stupně podpory jsou podpůrná opatření stanovována ŠPZ po projednání se školou a zákonným zástupcem dítěte. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.

Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně je podkladem pro zpracování individuálního vzdělávacího plánu /IVP/ doporučení ŠPZ. Na úrovni IVP je možné v tomto plánu vzdělávací obsah upravit tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi dětí, a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima (v případech stanovených Přílohou č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.). IVP viz příloha č. 2

Úpravy obsahu a realizace vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpůrných opatření jsou předmětem metodické podpory. Pedagogickým pracovníkům je zajištěna metodická podpora formou dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a zajištěna konzultace s PPP.

System péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními v MŠ

- tvorba, realizace a vyhodnocování PLPP u těchto dětí je prováděna na základě pokynu ředitelky školy a za spolupráce s pedagogy, popř. jinými odborníky;
- tvorba, realizace a vyhodnocování individuálních vzdělávacích plánů u těchto dětí je prováděna na základě pokynu ředitelky školy a za spolupráce s pedagogy, se SPC, popř. jinými odborníky;

Obecné zásady a cíle vzdělávání dětí se SVP

- Rovný přístup ke vzdělávání bez jakékoli diskriminace
- Zohledňování vzdělávacích potřeb jednotlivce
- Vzájemná úcta, respekt, solidarita a důstojnost
- Všeobecný rozvoj osobnosti s důrazem na poznávací, sociální, morální, mravní a duchovní rozvoj

4.4 Vzdělávání dětí se sociálním znevýhodněním a dětí mimořádně nadaných

Podmínky vzdělávání dětí se sociálním znevýhodněním:

vzdělávání dětí ze socio - kulturně znevýhodňujícího prostředí, děti s oslabeným rodinným zázemím či děti, které pocházejí z jazykově odlišného prostředí a které nemluví jazykem, v němž probíhá vzdělávání, se uskutečňuje podle požadavků daných RVP PV. Snížená sociální adaptabilita těchto dětí

či zvýšená potřeba výchovy a vzdělávání v některé oblasti vyžaduje úpravu vzdělávacího obsahu i podmínek vzdělávání. V mateřské škole jsou uplatňovány speciální vzdělávací metody umožňující včasnou diagnostiku a rozvojovou stimulaci dětí.

Vzdělávání dětí mimořádně nadaných:

Dětem, které projevují známky nadání, věnujeme zvýšenou pozornost zaměřenou na to, aby se projevy nadání dětí v rozmanitých oblastech činnosti smysluplně uplatnily a s ohledem na individuální možnosti dětí dále rozvíjely. V případě, že se jedná o velmi výrazné projevy nadání, zejména v situacích vyžadující značnou spolupráci s rodiči dětí, zpracujeme PLPP. Pokud se u dítěte projeví mimořádné nadání v jedné nebo více oblastech, doporučíme rodičům dítěte vyšetření ve školském poradenském zařízení. Do doby, než vyšetření proběhne a škole je školským poradenským zařízením doporučeno doporučení ke vzdělávání dítěte, postupujeme při vzdělávání takového dítěte zpravidla podle PLPP. Pokud školské pedagogické zařízení identifikuje mimořádné nadání dítěte a doporučí vypracování individuálního vzdělávacího plánu, postupujeme při jeho zpracování, realizaci a vyhodnocování v úzké spolupráci s rodiči dítěte a školským pedagogickým zařízením.

PLPP sestavuje učitel. PLPP má písemnou podobu s cílem stanovení metod práce s dítětem, způsobu kontroly osvojení potřebných dovedností, návyků a postojů.

Zodpovědnou osobou za systém péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami je ředitelka školy. Ředitelka školy pověřuje učitele sestavením PLPP, IVP. A komunikací se zákonnými zástupci.

Chování nadaného dítěte nám naznačuje, že je nadané, když:

- má smysl pro humor
- je velmi zvědavé
- má dobrou fyzickou koordinaci těla, je impulsivní, dříve jedná, než myslí
- má rádo věci pro dospělé a chce být se staršími dětmi, snadno se začne nudit
- chce znát, jak věci fungují
- má široký slovník, vyjadřuje se jasně a plynule

Mateřskou školu navštěvuje speciální pedagog z 11.ZŠ Tř. Svobody, kde mohou děti navštěvovat třídu pro výjimečně nadané děti. Tato pracovnice si dělá mezi dětmi průzkum.

Hlavním cílem vzdělávání mimořádně nadaného dítěte je:

- zajistit individuální přístup (mít čas na zvědavé otázky, diskusi...)
- vyhradit pracovní místo pro jeho aktivity (klid, prostor pro kreativitu)
- zajistit doplňkové výukové pomůcky a materiál dle druhu nadání
- zamezit vyčleňování z kolektivu

4.5 Povinné předškolní vzdělávání

se vztahuje dle § 34a odst. 1 školského zákona na státní občany České republiky, kteří pobývají na území České republiky déle než 90 dnů, a na občany jiného členského státu Evropské unie, kteří na území České republiky pobývají déle než 90 dnů. Dále se povinné předškolní vzdělávání vztahuje na jiné cizince, kteří jsou oprávněni pobývat na území České republiky trvale nebo přechodně po dobu delší než 90 dnů, a na účastníky řízení o udělení mezinárodní ochrany. Povinné předškolní vzdělávání se nevztahuje na děti s hlubokým mentálním postižením.

Povinné předškolní vzdělání je dáno dětem od 1.9. následujícího školního roku, kdy dítě dosáhne věku 5 let, do zahájení povinné školní docházky v rozsahu souvislých 4 hodin a to od 8,00 do 12,00 hodin ve všední dny, mimo dny školních prázdnin.

Třídní učitelka vede evidenci docházky dětí – od kdy do kdy dítě bylo v MŠ, zda se účastnilo povinného vzdělávání v plném rozsahu.

Ředitelka povinně informuje ředitele jiných spádových MŠ o přijetí dítěte z jejich školského obvodu k povinnému předškolnímu vzdělávání v Mateřské škole, Milíčova 867.

4.6 Individuální vzdělávání u dětí předškolního věku

Individuální vzdělávání je jednou z možných forem plnění povinného předškolního vzdělávání. Individuální vzdělávání může probíhat po celý školní rok, nebo jen po jeho určitou část. Pokud zákonný zástupce plánuje své dítě individuálně vzdělávat po převažující část školního roku (nadpoloviční počet dnů školního roku), musí svůj záměr oznámit ředitelce MŠ, do které je dítě zapsáno, nejpozději tři měsíce před začátkem školního roku, ve kterém se má dítě začít povinně vzdělávat. Pokud se zákonný zástupce rozhodne začít své dítě individuálně vzdělávat v průběhu školního roku, musí to písemně oznámit ředitelce MŠ, ve které se jeho dítě vzdělává a vyčkat do doručení oznámení ředitelce.

Oznámení o individuálním vzdělávání obsahuje identifikační údaje dítěte (jméno a příjmení, rodné číslo, místo trvalého pobytu), období, po které bude dítě individuálně vzděláváno a důvody pro individuální vzdělávání.

Po tom, co ředitelka školy obdrží oznámení o individuálním vzdělávání, doporučí zákonnému zástupci oblasti z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání, ze školního vzdělávacího programu, z Desatera pro rodiče předškolních dětí (web MŠ, MŠMT), ve kterých má být dítě rozvíjeno.

MŠ ověřuje, jak si dítě osvojuje očekávané výstupy (schopnosti a dovednosti) v doporučených oblastech. Pokud dítě zaostává v osvojování potřebných schopností s dovednostmi, pracovníci MŠ doporučí rodičům, jak dále postupovat při vzdělávání, aby jejich dítě bylo co nejlépe podpořeno. MŠ ve svém školním řádu stanoví termíny a způsob ověřování, přičemž termín ověřování musí být stanoven v rozmezí měsíců listopad až prosinec a potom v následujících tříměsíčních intervalech. Zákonný zástupce se musí ve stanovený termín dostavit s dítětem k ověření získaných schopností a dovedností v určených oblastech.

Pokud se zákonný zástupce s dítětem nedostaví k ověření v řádném ani náhradním termínu, ředitelka MŠ ukončí individuální vzdělávání. Dítě tak musí neprodleně zahájit docházku do MŠ, ve které je zapsáno, a to i v případě, že se rodič proti ukončení individuálního vzdělávání odvolá. Pokud bylo individuální vzdělávání ze strany ředitele MŠ ukončeno, není již možné dítě opětovně individuálně vzdělávat.

Výdaje, které vzniknou při individuálním vzdělávání (např. nákup didaktických her a pomůcek) hradí zákonný zástupce. Pokud se jedná o dítě se speciálními vzdělávacími potřebami, které ke svému vzdělávání potřebuje podpůrné opatření spočívající v kompenzačních pomůckách (tyto pomůcky na základě vyšetření doporučuje školské poradenské zařízení, jejich soupis je uveden v příloze vyhlášky č. 27-2016Sb., o vzdělání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných), hradí pořízení těchto pomůcek stát. Stát také hradí výdaje spojené se zařazením dítěte do vzdělávání v příslušné MŠ.

Ředitelka MŠ odešle na emailovou adresu zákonných zástupců veškeré materiály, které zákonný zástupce potřebuje znát, aby mohl své dítě individuálně vzdělávat – RVP, ŠVP, Desatero pro rodiče... a řádné a náhradní termíny ověřování schopností a dovedností. Zákonný zástupce písemně podpisem potvrdí převzetí těchto materiálů.

4.7 Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Předškolní vzdělávání lze organizovat pro děti od dvou let věku. Rámcové cíle a záměry vzdělávání, obsažené v RVP PV, jsou pro ně vhodné, je však nezbytné uvědomovat si specifika, související s dosahovanou úrovní ve všech oblastech vývoje dítěte.

Pro dvouleté dítě je zařazení do mateřské školy nejčastěji první sociální zkušeností mimo širší rodinu. Obvykle se projevuje silnější potřebou vazby na dospělou osobu. Poznává nové vzorce chování dospělých i vrstevníků, vymezuje si vlastní prostor, přijímá vymezené hranice a nové role. Učitelka zastává velmi významnou pozici, stává se zástupcem rodiče, jistotou a oporou dítěte v běžném dění i v budování vztahů s vrstevníky.

Předškolní období je zásadní pro utváření celoživotních návyků, respektování pravidel a norem. Ve věku dvou let je dítě zpravidla připraveno tyto aspekty rozeznávat a přijímat, má některé potřeby jiné nebo intenzivnější než děti starší. Potřebuje stálý pravidelný denní režim, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, přiměřeně podnětné prostředí a činnosti, více individuální péče, srozumitelná pravidla.

Organizace a podmínky pro vzdělávání 2-3 letých dětí

- třída, do které dochází dvouleté děti, je v přízemí budovy, postupně ji vybavujeme dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti
- Bezpečnost ohrožující předměty jsou zneprístupněny – uloženy ve skříni a v uzavřených policích v dostatečné výšce. Ve třídě jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek.
- třída a herna je upravena tak, aby poskytovala dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, prostor může být variabilně uspořádán, umožňujeme dvouletým dětem naplnění potřeby průběžného odpočinku – madračka s polštáři a se zástěnou.
- Pro zajištění osobní hygieny dětí je možné použít nízkého WC a umyvadla. Na WC jsou barevné nočníky, každé dítě má svůj označený rozlišovací značkou dítěte. O průběžnou desinfekci v průběhu pobytu dítěte se stará uklízečka. Děti, které zvládnou sezení na WC míse, používají výhradně tento způsob. Při sebeobslužných činnostech na WC a v umývárně dvouletým dětem vždy pomáhá chůva.
- šatna je vybavena dostatečně velkými úložnými boxy s policemi na náhradní oblečení a obutí dětí. Každé dítě má v šatní polici dostatek převlečení, které průběžně doplňují rodiče dítěte.
- režim dne respektuje potřeby dětí (zejména pravidelně se opakující činnosti, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, možnost dostatečného odpočinku). Individuální je také adaptační doba každého dítěte.
- dvouleté děti mohou používat plyšové hračky pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty.
- pro příchod dětí ve věku od dvou do tří let nemáme stanovenou pevnou hodinu, vždy se domlouváme s rodiči individuálně, tak, aby dítěti nebyl pobyt v mateřské škole uměle prodloužován (to znamená, že pokud rodič pracuje od 9 hodin, může dítě vodit před 9. hodinou, nemusí být v mateřské škole již např. do 8 hodin). Přitom platí pravidla pro pravidelnost a včasné omlouvání nepřítomnosti dítěte. Děti mají dostatek času na odpočinek, v případě, že spí, nejsou buzeny.
- o děti se starají třídní učitelky současně s chůvou (ta zajišťuje přímou obslužnou péči a základní výchovnou nepedagogickou činnost). Třídní učitelky a ředitelka v rámci DVPP vyhledává semináře, materiály, zkušenosti jiných učitelek zaměřené na práci s dvouletými dětmi a v této oblasti si průběžně doplňuje nezbytné vzdělání.
- učitelky a chůva jsou stabilní, uplatňují k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímají
- v mateřské škole aktivně podněcujeme pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou – vzájemné rozhovory, komunikace emaily a telefonicky
- stravování – děti mladší 3 let jsou zařazovány do skupiny strážníků 3-6 let v souladu s vyhláškou č.107/2005 Sb., o školním stravování
- proočkování dvouletých dětí - praktický lékař pro děti a dorost v žádosti o přijetí k předškolnímu vzdělávání uvede informaci o tom, zda je či není dítě vzhledem ke svému věku očkovaní řádně dle očkovacího kalendáře ČR

- na školní zahradě mohou dvouleté děti využívat pouze pro ně vhodných herních prvků – je na posouzení službu konající učitelky, jaké prvky doporučí a jaká stanoví pravidla pro využívání.
- všechna ustanovení vyhlášky upravující zřízení a provoz MŠ se vztahují i na věkovou kategorii od 2 do 3 let (vyhláška č.410/2005 Sb.)

Obsah vzdělávání 2-3 letých dětí

Pro úspěšné vzdělávání dětí od dvou let je nutné si uvědomovat specifika související s úrovní motoriky, jazykového, psychického vývoje dítěte, brát ohled na jiné tempo rozvoje prosociálních vztahů mezi dětmi. Dvouleté dítě je egocentrické, projevuje velkou touhu po poznání, experimentuje, objevuje. Vymezuje se vůči ostatním, osamostatňuje se. Neorientuje se v prostoru a čase, žije tady a teď.

Dvouleté dítě má velkou potřebu aktivního pohybu a zároveň potřebuje častější odpočinek nejen po stránce fyzické, ale i psychické. Rozdíly v psychomotorickém vývoji jednotlivých dětí mohou být velmi výrazné. Proto je již zde nutné sledovat pokroky konkrétního dítěte a neprovádět vzájemné srovnávání dětí. Plánování a realizace konkrétních vzdělávacích činností musí být přizpůsobeno možnostem a schopnostem dětí. Podle toho učitelka volí metody a formy práce. Děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, často vyžadují opakování činností, potřebují pravidelné rituály. Zpravidla se děti mladší tří let nedokážou delší dobu soustředit, pozornost udrží jen velmi krátkou dobu. Tomu je třeba přizpůsobit činnosti, průběžně je střídat, sladit spontánní s řízenými. Největší prostor musí být ponechán volné hře a pohybovým aktivitám. Obsahová nabídka vzdělávání pro dvouleté děti je v SVP shodná s nabídkou pro děti starší, ovšem vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí.

Při plánování vzdělávací nabídky pro děti mladší tří let vycházíme z jednoduchých principů:

- jednoduchost,
- časová nenáročnost,
- známé prostředí a nejbližší okolí,
- smysluplnost a podnětnost,
- dostatek prostoru a času pro volný pohyb a hru dítěte.

Při vzdělávání dětí od dvou do tří let maximálně využíváme metody práce vhodné pro tuto věkovou kategorii, jako je situační učení, spontánní sociální učení (nápodoba), prožitkové učení, učení hrou a činnostmi.

Financování - využíváme finanční prostředky na chůvu v mateřské škole z projektu OP VVV – Šablony pro MŠ.

V. STRUKTURA ČINNOSTÍ V MŠ V PRŮBĚHU DNE

Organizace dne vychází ze Školního řádu mateřské školy, který je součástí dokumentace školy. Organizační struktura ve třídách je denní řád s orientačním časovým harmonogramem. Jeho pevnými složkami je stravování a pobyt venku. Další aktivity jsou přizpůsobeny dennímu plánu, aktuálním podmínkám, zájmům a potřebám dětí.

Spontánní hry

Probíhají po příchodu dětí, při pobytu venku a v odpoledních hodinách před odchodem domů (dle potřeb, věku a schopnosti dětí).

Ranní (komunikativní) kruh

Cílem ranního kruhu je vést děti k tomu, aby se při vzájemném vyprávění (sdílení) naslouchaly, aby se seznámily s tématem dne - vzájemné sdílení je důležitým prvkem pro rozvoj empatických dovedností pro psychohygienu a posílení pocitu sounáležitosti mezi všemi dětmi.

Hygiena

Při umývání je dětem připomenut správný postup, děti používají každý svůj ručník u své značky, z důvodu bezpečnosti učitelka upozorňuje na ohleduplné chování. (dodržování pravidel při hygieně)

Svačina

Děti první věkové skupiny jsou částečně obsluhovány, děti druhé a třetí věkové skupin se obsluhují samy.

Integrované didakticky cílené celky, prožitkové učení - činnosti řízené učitelkou:

- zaměřené na rozvoj dítěte v oblasti poznávací, komunikativní, smyslové, estetické - dle tématu. Učitelka motivuje a plní s dětmi cíl, který je přizpůsoben věku a schopnostem dětí, využívá názorné pomůcky k tématu, činnosti dětem předkládá, nabízí, ale nenutí, při komunikaci s dětmi dbá na „slušnou“ úroveň vzájemné komunikace – nepokřikovat, pravidlo “vždy mluví jeden“, naslouchat ostatním. Úkoly z jednotlivých oblastí se prolínají v průběhu dne, opět možno přesunout plnění úkolů do přirozeného prostředí v přírodě anebo jsou plněny ve skupinách od rána - hry i tvůrčí činnosti probíhají individuálně, ve skupinách nebo s celou třídou, dle cílů a záměrů Rámcového programu pro předškolní vzdělávání.

Pohybové aktivity

MŠ jsou vybavena pro tyto činnosti nářadím a náčiním. Využívána k těmto aktivitám je i školní zahrada. Pohybové aktivity probíhají v průběhu celého dne.

Dopoledne: zdravotně zaměřené činnosti s náčiním, slovem a hudbou, pohybové hry, psychomotorické hry a hry zaměřené na relaxaci.

Pobyt venku: řízené a spontánní pohybové činnosti, sportovní a pohybové hry.

Odpoledne: pohybové chvílky, hry a hudebně pohybové činnosti

Pobyt venku

Je organizován mezi 9:30 hod. –11:30 hod. dle věku, počasí a stavu ovzduší, v letních měsících je provoz přizpůsoben tak, aby byly činnosti přenášeny ven od ranních činností. Pobyt venku může být zkrácen nebo zcela vynechán, při mimořádně nepříznivých klimatických podmínkách (inverze, mráz, déšť).

Oběd

Děti jsou vedeny k samostatnosti, strava je připravována podle hygienických norem a receptur (odpovídá spotřebnímu koši).

Odpočinek

Doba určená k odpočinku a odreagování se. Děti odpočívají, ve větraných místnostech, při čtení i reprodukováné pohádce, relaxační hudbě - nemusí spát, mají možnost si na lehátko vzít svojí oblíbenou hračku (mazlíčka). Vždy mohou dle vlastní potřeby v průběhu klidového režimu uspokojit své hygienické potřeby.

Odpolední hry a činnosti (do rozchodu domů)

Odpolední činnosti a hry jsou přizpůsobeny počasí – ve třídě, na školní zahradě –voleny jsou pohybové aktivity, skupinové hry... .

Dlouhodobé úkoly:

- denně zařazovat pohybovou aktivitu ve třídě
- neupřednostňovat řízené činnosti před spontánními
- při pobytu venku dopřát dětem dostatek volného pohybu
- podporovat experimentování dětí – méně slovních instrukcí od učitelky – děti by měly samy přijít na daný postup, způsob práce

VI. PREVENCE SOCIÁLNĚ-PATOLOGICKÝCH JEVŮ

V oblasti prevence sociálně patologických jevů budeme cíleně působit na děti všech věkových skupin s důrazem na seznamování dětí s možnými riziky a jejich dopady na zdravotní stav. Cíle preventivního působení jsou zakomponovány ve Školním vzdělávacím programu a následně realizovány ve třídách při běžných každodenních činnostech nebo v tematicky řízených aktivitách.

Cíle prevence:

- zvýšit informovanost dětí o možném nebezpečí při kontaktu s nežádoucí osobou - informovat děti přiměřeně věku o nebezpečí drogové závislosti (cigarety, alkohol, kontaminace použitými injekčními stříkačkami).
- vést děti k rozpoznávání šikany
- nácvik sociálních dovedností ve skupině
- vedení dětí a seznamování se zásadami zdravého životního stylu
- vhodnou organizací dne a ve spolupráci s rodiči omezit nežádoucí vliv masmédií
- seznamovat děti se zásadami prevence nemocí ze závislosti
- vhodně volenými činnostmi posilovat u dětí uvědomění si svých práv s důrazem na rovnováhu k bezpečnosti

Techniky prevence:

- individuální a skupinová interakce
- přednášky a spolupráce s Policií ČR i městskou – besedy, dopravní hřiště
- praktický nácvik sociálních dovedností
- modelování rizikových situací

Metody prevence:

- výklad, hra
- individuální a skupinová interakce
- praktický nácvik sociálních dovedností
- řízená diskuse

Specifikace tematických námětů:

- zdravý životní styl, prevence závislosti, sebepojetí,
- prevence šikany, postavení ve skupině,
- vliv médií na naše postoje
- prevence infekčních nemocí a závislosti,
- práva dítěte s pozorností na rovnováhu k odpovědnosti.

VII. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

7.1 Vzdělávací cíle (záměry) předškolního vzdělávání

Prvořadým úkolem předškolního vzdělávání je doplnit rodinnou výchovu a dostatkem mnohostranných podnětů zajistit dítěti bohatství různorodých aktivit vedoucích k tvořivému uplatnění vlastních zkušeností. Mateřská škola musí smysluplně obohacovat denní program dětí předškolního věku a čas, který dítě stráví v MŠ, aby byl naplněn příjemnými zkušenostmi a zároveň, aby byl zdrojem dobrých základů do života v první etapě vstupu jedince do procesu celoživotního vzdělávání. Je zapotřebí, aby se dítě v MŠ cítilo bezpečně, nesmí být zatěžováno spěchem a chvatem. Děti jsou vedeny dle svých individuálních možností k samostatnému rozhodování. Je nepřijatelná jakákoli manipulace s nimi, nezdravé soutěžení a přebytné organizování.

Záměrem předškolního vzdělávání je dovést dítě na konci jeho předškolního období k tomu, aby v míře svého potencionálu bylo vybaveno souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná a připravit je na další cestu aktivního vzdělávání a uplatnění ve společnosti.

Obsah předškolního vzdělávání je pojímán tak, aby děti, které mateřskou školu opouštějí, byly jedinečné osobnosti, vzhledem ke svým individuálním možnostem a schopnostem tj. aby byly schopné dívat se kolem sebe, tvořivě přemýšlet a jednat, aby byly samostatné a sebejisté, aby byly schopné dále se rozvíjet, učit se všemu, co v životě budou potřebovat a aktivně čelit problémům, které život přináší.

Naším úkolem je dovést dítě v průběhu jeho předškolních let k získání fyzické, psychické a sociální samostatnosti, k osvojení si základu hodnot naší společnosti, získávání základu pro své celoživotní vzdělávání.

Cílem předškolního vzdělávání je smysluplně obohacovat denní program dítěte v průběhu předškolních let a poskytovat odbornou péči. Mělo by usilovat o to, aby první vzdělávací krůčky dítěte byly promyšlené a odborně podepřené na lidském a společenském základě.

Čas prožitý v MŠ by měl být radostný, plný přiměřených zkušeností a prožitků jako základ pro další životní kroky a vzdělávání.

Naším úkolem je osobnostní rozvoj dítěte, podporující jeho tělesný rozvoj a zdraví, dalším podstatným úkolem je napomáhat mu k chápání světa a motivovat k dalšímu učení a poznávání, ale také naučit dítě žít ve společnosti, přibližovat normy a hodnoty, jež jsou uznávané touto společností.

Způsoby a prostředky naplňování cílů:

Umožňujeme dítěti v předškolním věku rozvíjet svou osobnost na základě svých možností, schopností, zájmů a prožitků a to jak po stránce tělesné, tak i psychické, sociální i duchovní. Cílem školního vzdělávacího programu je umožnit dítěti vnímat svět v jeho přirozených souvislostech a získat tak reálnější pohled na svět a aktivní postoj k němu.

ŠVP je vypracován schematicky a tak umožňuje učitelkám pracovat v jednotlivých třídách samostatně. Vychází z místních podmínek a využívá všech přírodních i kulturních zajímavostí, které naše lokalita poskytuje.

Jsou preferovány praktické činnosti, které:

- umožňují dětem vnímat okolní svět všemi smysly (prožitky – návštěva divadla, maškarní karneval, vánoční a velikonoční tradice)
- seznamují děti s přírodou a přírodními jevy, kladou důraz na její pozorování a poznávání
- podporují vytváření vzájemných vztahů – vzájemná pomoc, ohleduplnost
- věnují maximální pozornost dětské tvořivosti, umožňují seberealizaci (logické myšlení, samostatné uvažování, vymýšlení příběhů, pohádek, řešení konfliktů, problémů apod.)
- věnují pozornost řečovému projevu dětí (zařazování logopedických chvil, jazyková cvičení: říkadla, rytmizace, vyprávění, sluchová cvičení, artikulační cvičení, plynulost a tempo řeči)
- ponechávají dětem dostatečný prostor pro jejich aktivitu (učitelka do činnosti příliš nezasahuje)
- posilují sebeobslužné dovednosti a návyky, vedou děti k samostatnosti.
- napomáhají rozvoji pohybových schopností a dovedností dětí
- využívají dramatizace (vyjadřování jevů, činností a pocitů pomocí pohybu těla, gest, zvuky, mimikou apod.)

Podporujeme u dětí:

- fyzický vývoj – prostřednictvím chůze, běhu, lezení, míčových her, prolézání, přelézání, šplhání, jízdy na koloběžkách, hodů
- sociálně - emoční vývoj – prostřednictvím řešení sporů, vyjadřování pocitů, kontroly impulsu, vzájemné úcty a pomoci, sdílení pocitů apod.
- rozvoj inteligence – vedením dětí k samostatnému myšlení tvořivosti, k pokusům, k experimentování, objevování, pozorování apod.
- rozvoj jazyka – vyprávění, reprodukce a dramatizace pohádek a příběhů, rozhovory, diskuse apod.
- rozvoj matematicky - logických představ

Poskytujeme dětem:

- příležitost učit se mnoha způsoby
- dostatek času na prozkoumání prostředí
- příležitost vybírat si, kterých činností se chtějí účastnit
- místa, kde mohou vystavit svou práci
- příležitost učit se způsobem, který vyhovuje individuálnímu stylu každého dítěte
- pozitivní hodnocení osobní aktivity dítěte

Metody a formy vzdělávání:

Prožitkové a kooperativní učení hrou, založené na přímých zážitcích dítěte, podporující dětskou zvědavost, potřebu objevovat, radost z učení. Vzdělávací nabídka poskytuje možnost dítěti vybrat a učit se podle svých předpokladů a možností. Dítě má příležitost samo rozhodovat, možnost samostatně objevovat, zkoušet a experimentovat, má příležitost dostatečně komunikovat s učitelkou a ostatními dětmi, má možnost spolupracovat, společně hodnotit, vyjadřovat své myšlenky, nápady a představy. Různorodá škála forem a metod vzdělávání se realizuje během celého dne, ve všech činnostech a situacích v MŠ:

- při příchodu do MŠ a v odpoledních hodinách
- pedagogicky zacílené činnosti – pracovní činnosti během dopoledne i odpoledne,
- pohybové aktivity – ve třídě během her, při pobytu venku, pohybové chvílky v průběhu celého dne,
- odpočinek, spánek – dle individuality dětí.

Většina aktivit probíhá formou dětské hry. Vzdělávání je důsledně zaměřeno na individuální potřeby a možnosti -prožitkové a kooperativní učení hrou, kdy jsou činnosti dětí založeny na přímých zážitcích dětí. Uplatňujeme situační učení, založené na situacích, které dětem srozumitelně poskytuje ukázky životních souvislostí. Využíváme spontánní sociální učení založené na principu nápodoby, podporujeme dětskou zvědavost, uplatňujeme aktivity spontánní a řízené, vzájemně provázané a vyvážené. Vhodnou formou je didakticky zacílená činnost, která je učitelkou přímo nebo nepřímě motivována.

Nezbytnou součástí práce učitelky je tvůrčí improvizace- pružné a citlivé reagování na bezprostřední okolnosti poskytuje dítěti srozumitelnou praktickou ukázkou životních souvislostí, učí dítě vnímat spojitosti a napomáhá umocňovat jeho zážitek, což nepochybně zvyšuje přirozenou účinnost vzdělávání. Metody a formy vycházejí z dětské volby, dětské zvědavosti, mají charakter hry, zábavy a zajímavých činností pro děti. Vzdělávání dětí probíhá dle nastíněných tematických celků, pracujeme v menších či větších skupinách či individuálně.

VIII. OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací obsah je uspořádán do integrovaných bloků, které umožňují nabízet dětem různorodé činnosti a příležitosti, které spojuje společné dítěti blízké a srozumitelné téma. Integrované bloky ŠVP pedagog rozpracovává v TVP s ohledem na RVP PV, aby došlo k jeho naplnění.

Vzdělávací obsah je v RVP PV uspořádán do pěti VZDĚLÁVACÍCH OBLASTÍ:

1. **Dítě a jeho tělo** = oblast biologická (v textu červeně)
2. **Dítě a jeho psychika** = oblast psychologická (v textu modře)
3. **Dítě a ten druhý** = oblast interpersonální (v textu fialově)
4. **Dítě a společnost** = oblast sociálně-kulturní (v textu zeleně)
5. **Dítě a svět** = oblast enviromentální (v textu hnědě)

Pro snadnější orientaci v textu je zvoleno v našem ŠVP barevné rozlišení jednotlivých oblastí v přehledu dílčích cílů, očekávaných výstupů, vzdělávací nabídky, rizik i KOVŮ. RVP PV uvádí před číslem všech dílčích cílů a očekávaných výstupů ještě číslici 5, která označuje kapitolu „Vzdělávací oblasti“. V našem ŠVP tuto číslici pro zjednodušení vypouštíme.

Vzdělávací obsah RVP PV slouží učitelům jako východisko pro přípravu vlastní vzdělávací nabídky. Učitel ji ve školním (třídním) vzdělávacím programu formuluje v podobě integrovaných bloků. Přehled integrovaných bloků v našem ŠVP:

I. KOUZELNÉ BARVY PODZIMU

II. ZIMNÍ RADOVÁNKY

III. A SLUNÍČKO ZASE HŘEJE

IV. MÁME RÁDI LÉTO

Ke každému ze čtyř INTEGROVANÝCH BLOKŮ jsou uvedena KLÍČOVÁ TÉMATA, z nichž si pedagog závazně vybírá. Podle podmínek a věku dětí tato klíčová témata rozpracovává do TŘÍDNÍCH PODTÉMÁT ve svých Třídních vzdělávacích programech.

Náš ŠVP nezávazně připomíná praxi ověřená třídní podtémata, která pedagogické pracovníce mohou využít, nebo si zvolí jiná podtéma dle vlastního záměru.

Pedagog plánuje dílčí cíle a dílčí očekávané výstupy. Jejich plněním se dopracuje k postupnému naplňování klíčových kompetencí a rámcových cílů.

Naším prioritním rámcovým cílem, který je vytištěn tučně a k jehož postupnému naplňování výchovným působením směřujeme, je RC 2.2 - ***v rozsahu dětských možností přispívat k předávání kulturního dědictví, jeho hodnot, tradic, jazyka a poznání.***

Cílem vzdělávání není splnění všech kompetencí, ale rozvoj kompetencí každého dítěte podle jeho možností.

Součástí vzdělávacího obsahu je školní preventivní program, který je zaměřen na prevenci sociálně patologických jevů.

I. KOUZELNÉ BARVY PODZIMU

1. 9. až 30. 11. = 12 týdnů

HLAVNÍ CÍL: Postupná adaptace na mateřskou školu a kolektiv dětí, stanovení pravidel soužití, seznámení se s věcným, organizačním a sociálním prostředím školy. Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí a přijmout jeho základní hodnoty. Seznamovat děti s podzimní přírodou, ovocem a zeleninou, sbírat přírodniny, pozorovat počasí, dovídat se zajímavosti ze života zvířat na poli a v lese. Pojmenovat základní části lidského těla, dodržovat zdravý životní styl a nemít strach z návštěvy lékaře. Seznámit se s podzimními tradicemi a pochopit význam těchto svátků a slavností.

Klíčová témata a nezávazná třídní podtémata:

- POZNÁVÁME SE: Mám rád školku, kamarády
Chovám se slušně (*pravidla*)
Postarám se o sebe (*sebeobsluha*)
Chci si s tebou hrát (*navazování kamarádských vztahů*)
Znám svoji značku
Vím, kdo se o mne stará (*personál MŠ, rodina*)
- CO PŘÍNÁŠÍ PODZIM: Podzimní barevné čarování (*znaky podzimu, barvy, roční období...*)
Šel zahradník do zahrady
Máme rádi vitamíny (*ovoce, zelenina*)
Vlaštovičko, leť!
Dráčku, kam letíš? (*počasí*)
Vyrobíme Podzimáčka (*přírodniny*)
- LESNÍ TAJEMSTVÍ: Zvířátka v lese

- Stromy a listy
- DOKTORA SE NEBOJÍME: Zním své tělo (*stavba těla, orgány*)
Vím, co jím (*zdravá výživa, nemoci*)
Co to voní, co to vidím, co to slyším...(smysly)
- PODZIMNÍ SLAVNOSTI: Odpočívaj, zahrado (*zamykání zahrady*)
Broučci už svítí (*lampionový průvod*)
Strašidelný Halloween (*31.10.*)
Dušičkové vzpomínání (*2.11.*)
Dýňové slavnosti
Přijede Martin na bílém koni? (*11.11.*)

RÁMCOVÉ OBECNÉ CÍLE:

- RC 1.1 - podporovat tělesný rozvoj a zdraví dítěte, jeho osobní spokojenost a pohodu - ROZVOJ DÍTĚTE A JEHO SCHOPNOSTI UČENÍ
- RC 1.4 - motivovat dítě k aktivnímu poznávání, povzbuzovat jeho chuť k učení, zájem poznávat nové a objevovat neznámé, porozumět věcem a jevům kolem sebe - ROZVOJ DÍTĚTE A JEHO SCHOPNOSTI UČENÍ
- RC 2.2 - v rozsahu dětských možností přispívat k předávání kulturního dědictví, jeho hodnot, tradic, jazyka a poznání - OSVOJENÍ SI ZÁKLADŮ HODNOT, NA NICHŽ JE ZALOŽENA NAŠE SPOLEČNOST (celoročně)
- RC 2.3 - rozvíjet schopnost komunikovat, spolupracovat, spolupodílet se na činnostech a rozhodnutích - OSVOJENÍ SI ZÁKLADŮ HODNOT, NA NICHŽ JE ZALOŽENA NAŠE SPOLEČNOST
- RC 3.3 - vést dítě k zájmu podílet se na společném životě a činnostech ve škole i v rodině (učit je spolupracovat, spoluodpovídat, akceptovat a tolerovat druhé) - ZÍSKÁNÍ OSOBNÍ SAMOSTATNOSTI A SCHOPNOSTI PROJEVOVAT SE JAKO SAMOSTATNÁ OSOBNOST PŮSOBÍCÍ NA SVÉ OKOLÍ

KLÍČOVÉ KOMPETENCE z RVP PV, k jejichž postupnému naplňování výchovný proces směřuje:

- KK 1.1 - dítě soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všimá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů – KLÍČOVÁ KOMPETENCE K UČENÍ
- KK 1.4 - klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všimá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo - KLÍČOVÁ KOMPETENCE K UČENÍ
- KK 2.1 - všimá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem - KLÍČOVÁ KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU
- KK 2.2 - řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého - KLÍČOVÁ KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU
- KK 2.8 - nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu - KLÍČOVÁ KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU
- KK 3.3 - domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci - KLÍČOVÁ KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ
- KK 4.1 - samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej – KLÍČOVÁ KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ
- KK 4.3 - dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost - KLÍČOVÁ KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ
- KK 4.6 - spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim - KLÍČOVÁ KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ
- KK 5.1 - svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat- KLÍČOVÁ KOMPETENCE ČINNOSTNÍ A OBČANSKÁ
- KK 5.2 - dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky – KLÍČOVÁ KOMPETENCE ČINNOSTNÍ A OBČANSKÁ
- KK 5.4 - chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá - KLÍČOVÁ KOMPETENCE ČINNOSTNÍ A OBČANSKÁ
- KK 5.6 - zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřeně aktuálnímu dění - KLÍČOVÁ KOMPETENCE ČINNOSTNÍ A OBČANSKÁ

KK 5.9 - spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat - KLÍČOVÁ KOMPETENCE ČINNOSTNÍ A OBČANSKÁ

DÍLČÍ CÍLE Z RVP PV:

- C 1.1 **uvědomění si vlastního těla** – DÍTĚ A JEHO TĚLO
- C 1.3 **rozvoj a užívání všech smyslů** - DÍTĚ A JEHO TĚLO
- C 1.6 **osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě** - DÍTĚ A JEHO TĚLO
- C 2.1.1 **rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)** – DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA - JAZYK A ŘEČ
- C 2.1.2 **rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu** - DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA - JAZYK A ŘEČ
- C 2.1.3 **osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)** - DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA - JAZYK A ŘEČ, FANTAZIE, MYŠLENKOVÉ OPERACE
- C 2.3.2 **získání relativní citové samostatnosti** - SEBEPOJETÍ, CITY, VŮLE
- C 2.3.3 **rozvoj schopnosti sebeovládání** - SEBEPOJETÍ, CITY, VŮLE
- C 3.1 **seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému** – DÍTĚ A TEN DRUHÝ
- C 3.4 **vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)** - DÍTĚ A TEN DRUHÝ
- C 4.1 **poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí** – DÍTĚ A SPOLEČNOST
- C 4.4 **vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách** - DÍTĚ A SPOLEČNOST
- C 4.7 **vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat** - DÍTĚ A SPOLEČNOST
- C 5.1 **seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu** – DÍTĚ A SVĚT
- C 5.2 **vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách** - DÍTĚ A SVĚT
- C 5.5 **osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy** - DÍTĚ A SVĚT

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY z RVP PV (co děti na konci předškolního období dokáží)

- V 1.2 **zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)** - DÍTĚ A JEHO TĚLO
- V 1.4 **vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu** - DÍTĚ A JEHO TĚLO
- V 1.9 **zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)** - DÍTĚ A JEHO TĚLO
- V 1.12 **mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy** - DÍTĚ A JEHO TĚLO
- V 2.1.4 **vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)** - DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA - JAZYK A ŘEČ
- V 2.1.5 **domluvit se slovy i gesty, improvizovat** - DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA - JAZYK A ŘEČ
- V 2.1.6 **porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)** - DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA - JAZYK A ŘEČ
- V 2.1.8 **učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)** - DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA - JAZYK A ŘEČ
- V 2.1.10 **sledovat a vyprávět příběh, pohádku** - DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA - JAZYK A ŘEČ
- V 2.1.11 **popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)** - DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA - JAZYK A ŘEČ
- V 2.2.2 **záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost** - POZNÁVACÍ SCHOPNOSTI A FUNKCE, PŘEDSTAVIVOST A FANTAZIE, MYŠLENKOVÉ OPERACE
- V 2.2.6 **vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení** - POZNÁVACÍ SCHOPNOSTI A FUNKCE, PŘEDSTAVIVOST A FANTAZIE, MYŠLENKOVÉ OPERACE
- V 2.2.7 **postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí** - POZNÁVACÍ SCHOPNOSTI A FUNKCE, PŘEDSTAVIVOST A FANTAZIE, MYŠLENKOVÉ OPERACE
- V 2.2.8 **chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním**

- počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) - POZNÁVACÍ SCHOPNOSTI A FUNKCE, PŘEDSTAVIVOST A FANTAZIE, MYŠLENKOVÉ OPERACE A FUNKCE, PŘEDSTAVIVOST A FANTAZIE, MYŠLENKOVÉ OPERACE
- V 2.3.1 odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory - SEBEPOJETÍ, CITY, VŮLE
- V 2.3.4 ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování - SEBEPOJETÍ, CITY, VŮLE
- V 2.3.7 přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky - SEBEPOJETÍ, CITY, VŮLE
- V 2.3.9 vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení - SEBEPOJETÍ, CITY, VŮLE
- V 2.3.11 zorganizovat hru - SEBEPOJETÍ, CITY, VŮLE
- V 3.1 navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho - DÍTĚ A TEN DRUHÝ
- V 3.3 přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství - DÍTĚ A TEN DRUHÝ
- V 3.4 odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná - DÍTĚ A TEN DRUHÝ
- V 3.5 uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je - DÍTĚ A TEN DRUHÝ
- V 4.1 uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.) - DÍTĚ A SPOLEČNOST
- V 4.2 pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat - DÍTĚ A SPOLEČNOST
- V 4.3 chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé - DÍTĚ A SPOLEČNOST
- V 4.4 začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti - DÍTĚ A SPOLEČNOST
- V 5.2 zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.) - DÍTĚ A SVĚT
- V 5.4 osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi - DÍTĚ A SVĚT
- V 5.7 všimnout si změn a dění v nejbližším okolí - DÍTĚ A SVĚT

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA (co učitel dítěti nabízí)

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.) - DÍTĚ A JEHO TĚLO
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním - DÍTĚ A JEHO TĚLO
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení) - DÍTĚ A JEHO TĚLO
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti – DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA - Jazyk a řeč
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.) – DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA - Jazyk a řeč
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv – DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA - Jazyk a řeč
- spontánní hra – DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA – Sebepojetí, city, vůle
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu – DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA – Sebepojetí, city, vůle
- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné – DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA – Sebepojetí, city, vůle

- činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení – DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA – Sebepojetí, city, vůle
- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým – DÍTĚ A TEN DRUHÝ
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy – DÍTĚ A TEN DRUHÝ
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření – DÍTĚ A TEN DRUHÝ
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách – DÍTĚ A TEN DRUHÝ
- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování – DÍTĚ A SPOLEČNOST
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy – DÍTĚ A SPOLEČNOST
- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě – DÍTĚ A SPOLEČNOST
- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety – DÍTĚ A SVĚT
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů) – DÍTĚ A SVĚT
- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé – DÍTĚ A SVĚT

RIZIKA (co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele)

- denní režim nevyhovující fyziologickým dětským potřebám a zásadám zdravého životního stylu - DÍTĚ A JEHO TĚLO
- nedostatečný respekt k individuálním potřebám dětí (k potřebě pohybu, spánku, odpočinku, látkové výměny, osobního tempa a tepelné pohody, k potřebě soukromí apod.) - DÍTĚ A JEHO TĚLO
- omezování samostatnosti dítěte při pohybových činnostech, málo příležitostí k pracovním úkonům - DÍTĚ A JEHO TĚLO
- nerespektování rozdílných tělesných a smyslových předpokladů a pohybových možností jednotlivých dětí - DÍTĚ A JEHO TĚLO
- prostředí komunikačně chudé, omezující běžnou komunikaci mezi dětmi i s dospělými – DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA - Jazyk a řeč
- málo příležitosti k samostatným řečovým projevům dítěte (spontánním i řízeným) a slabá motivace k nim – DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA - Jazyk a řeč
- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování – DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA – Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí – DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA – Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností – DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA – Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.) – DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA – Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace
- nedostatek příležitostí k poznávacím činnostem založeným na vlastní zkušenosti – DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA – Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace
- převaha předávání hotových poznatků slovním poučováním a vysvětlováním – DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA – Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace
- příliš racionální, hotový a uzavřený výklad světa – DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA – Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace
- málo vlídné, nevstřícné, strohé, nelaskavé a málo přátelské prostředí, kde dítě nenalézá dostatek lásky a porozumění – DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA – Sebepojetí, city, vůle
- nedostatek možností projevat vlastní city, sdělovat citové dojmy a prožitky a hovořit o nich – DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA – Sebepojetí, city, vůle
- nedostatek pozitivních příkladů a vzorů prosociálního chování, málo vstřícné postoje dospělých k dítěti i k sobě navzájem – DÍTĚ A TEN DRUHÝ
- nedostatečně psychosociálně „bezpečné“ prostředí, neautentické, s nedostatkem porozumění a tolerance – DÍTĚ A TEN DRUHÝ

- nedostatek empatie, neposkytování empatické odezvy na problémy dítěte – DÍTĚ A TEN DRUHÝ
- příliš ochránářské či příliš nevšimavé prostředí – DÍTĚ A TEN DRUHÝ
- nedostatek neestetických a etických podnětů a příležitostí k jejich kultivovanému prožívání a vyjádření – DÍTĚ A SPOLEČNOST
- přítomnost nevhodných, podbízivých a nevkusných podnětů – DÍTĚ A SPOLEČNOST
- nevhodný mravní vzor okolí (děti jsou svědky nespravedlivého, nezdvořilého, hrubého, ironického, popř. agresivního chování, netolerantních, necitlivých či nevšimavých postojů apod.) včetně nevhodných vzorů v médiích – DÍTĚ A SPOLEČNOST
- nedostatek příležitostí vidět a vnímat svět v jeho pestrosti a změně, v jeho dění a řádu – DÍTĚ A SVĚT
- nedostatečné a nepřiměřené informace, nedostatečné, nepravdivé nebo žádné odpovědi na otázky dětí – DÍTĚ A SVĚT

II. ZIMNÍ RADOVÁNKY

1. 12. až 28. 2. = 10 týdnů

HLAVNÍ CÍL: Seznamovat děti s adventem, tradicemi vánočních svátků, prožívat radost a tajemno. Prohlubovat poznatky o zimní přírodě, životě ptáků, druzích zimních sportů, vhodném oblékání, seznámit se s vlastnostmi ledu a sněhu. Znat masopustní tradici, druhy povolání a hudebních nástrojů. Rozvíjet přirozenou dětskou zvědavost pomocí poznávání světa vědy a nejrůznějších pokusů.

Klíčová témata a nezávazná třídní podtémata:

- VÁNOČNÍ ČAS NASTÁVÁ: Kouzelné vánoce (*tradice*)
Čertíka se nebojíme (6. 12. *Mikuláš, nadílka*)
Lucie noci upije (13. 12.) (*uklízíme*)
Vánoční dílna (*Betlém, perníčky, tvoření*)
Vánoční cinkání (*nadílka*)
- ZIMNÍ TRADICE: Tři králové přijdou přát (6. 1.)
Masopustní veselí (*pohyblivé datum*)
- MRZNE A SNĚŽÍ: Ptáčci u krmítka
Kdo v zimě spí
Zimní olympiáda (*druhy zimních sportů, vlajka, hymna...*)
Oblékám se správně?
- KAŽDÝ MÁ SVOU PRÁCI: Čím bych chtěl být (*povolání, řemesla*)
Já jsem muzikant (*noty, hudební nástroje*)
- MY JSME MALÍ VĚDCI: Děláme pokusy (*sníh, led*)
Cesta do pravěku (*dinosauři*)
Tajemství hvězdné oblohy (*vesmír, planety*)
Z čeho se vyrábí (*materiály*)
Život ve vodě (*kapr, ryby sladkovodní a mořské*)

RÁMCOVÉ OBECNÉ CÍLE:

- RC 1.2 - systematicky rozvíjet řeč dítěte a cvičit schopnosti a dovednosti, které dítěti umožňují a usnadňují proces jeho dalšího rozvoje a učení - ROZVOJ DÍTĚTE A JEHO SCHOPNOSTI UČENÍ
- RC 1.6 - přispívat k elementárnímu dětskému chápání vývoje, pohybu a proměn, rozvíjet schopnost dítěte přizpůsobovat se, reagovat na změny a vyrovnávat se s nimi - ROZVOJ DÍTĚTE A JEHO SCHOPNOSTI UČENÍ
- RC 2.1 - poskytovat dítěti možnost poznávat takové hodnoty, jako je nedotknutelnost lidských práv, individuální svoboda, stejná hodnota a rovnost všech lidí, soucítění a solidarita se slabými a ohroženými, péče o druhé a ohled na jiné, hodnoty spojené se zdravím, životem a životním prostředím a důstojnými vztahy mezi lidmi - OSVOJENÍ SI ZÁKLADŮ HODNOT, NA NICHŽ JE ZALOŽENA NAŠE SPOLEČNOST
- RC 2.2 - v rozsahu dětských možností přispívat k předávání kulturního dědictví, jeho hodnot, tradic, jazyka a poznání - OSVOJENÍ SI ZÁKLADŮ HODNOT, NA NICHŽ JE ZALOŽENA NAŠE SPOLEČNOST**
- RC 3.1 - rozvíjet poznávání sebe sama, vlastních zájmů, možností a potřeb - ZÍSKÁNÍ OSOBNÍ SAMOSTATNOSTI A SCHOPNOSTI PROJEVOVAT SE JAKO SAMOSTATNÁ OSOBNOST PŮSOBÍCÍ NA SVĚ OKOLÍ

KLÍČOVÉ KOMPETENCE Z RVP PV, k jejichž postupnému naplňování výchovný proces směřuje:

- KK 1.5 - učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům - KLÍČOVÁ KOMPETENCE K UČENÍ
- KK 1.7 - pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí - KLÍČOVÁ KOMPETENCE K UČENÍ
- KK 2.3 - problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymyslí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost - KLÍČOVÁ KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ
- KK 2.6 - rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit - KLÍČOVÁ KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ
- KK 3.2 - dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.) - KLÍČOVÁ KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ
- KK 3.6 - průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím - KLÍČOVÁ KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ
- KK 4.2 - uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky - KLÍČOVÁ KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ
- KK 4.4 - ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy - KLÍČOVÁ KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ
- KK 4.5 - napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí - KLÍČOVÁ KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ
- KK 5.5 - má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých - KLÍČOVÁ KOMPETENCE ČINNOSTNÍ A OBČANSKÁ
- KK 5.7 - chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevášnivost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky - KLÍČOVÁ KOMPETENCE ČINNOSTNÍ A OBČANSKÁ
- KK 5.10 - uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu - KLÍČOVÁ KOMPETENCE ČINNOSTNÍ A OBČANSKÁ

DÍLČÍ CÍLE Z RVP PV:

- C 1.7 osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí - DÍTĚ A JEHO TĚLO
- C 1.8 vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu - DÍTĚ A JEHO TĚLO
- C 2.2.1 rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie – POZNÁVACÍ SCHOPNOSTI A FUNKCE, PŘEDSTAVIVOST A FANTAZIE, MYŠLENKOVÉ OPERACE
- C 2.2.4 vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení - POZNÁVACÍ SCHOPNOSTI A FUNKCE, PŘEDSTAVIVOST A FANTAZIE, MYŠLENKOVÉ OPERACE
- C 2.3.4 rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat - SEBEPOJETÍ, CITY, VŮLE

- C 2.3.5 rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit - SEBEPOJETÍ, CITY, VŮLE
- C 3.2 osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem - DÍTĚ A TEN DRUHÝ
- C 3.5 rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních - DÍTĚ A TEN DRUHÝ
- C 4.2 rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané - DÍTĚ A SPOLEČNOST
- C 4.5 seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije - DÍTĚ A SPOLEČNOST DRUHÝ
- C 5.6 rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách - DÍTĚ A SVĚT
- C 5.7 rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám - DÍTĚ A SVĚT

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY z RVP PV (co děti na konci předškolního období dokáží)

- V 1.1 zachovávat správné držení těla - DÍTĚ A JEHO TĚLO
- V 1.3 koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou - DÍTĚ A JEHO TĚLO
- V 1.5 ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem - DÍTĚ A JEHO TĚLO
- V 1.6 vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.) - DÍTĚ A JEHO TĚLO
- V 2.1.1 správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči - DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA - JAZYK A ŘEČ
- V 2.1.2 pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno - DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA - JAZYK A ŘEČ
- V 2.1.9 naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.) - DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA - JAZYK A ŘEČ
- V 2.1.12 chápat slovní vtip a humor - DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA - JAZYK A ŘEČ
- V 2.1.13 sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech - DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA - JAZYK A ŘEČ
- V 2.2.1 vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího) - POZNÁVACÍ SCHOPNOSTI A FUNKCE, PŘEDSTAVIVOST A FANTAZIE, MYŠLENKOVÉ OPERACE
- V 2.2.3 poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno - POZNÁVACÍ SCHOPNOSTI A FUNKCE, PŘEDSTAVIVOST A FANTAZIE, MYŠLENKOVÉ OPERACE
- V 2.2.4 přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit - POZNÁVACÍ SCHOPNOSTI A FUNKCE, PŘEDSTAVIVOST A FANTAZIE, MYŠLENKOVÉ OPERACE
- V 2.2.5 zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) - POZNÁVACÍ SCHOPNOSTI A FUNKCE, PŘEDSTAVIVOST A FANTAZIE, MYŠLENKOVÉ OPERACE
- V 2.3.2 uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je - SEBEPOJETÍ, CITY, VŮLE
- V 2.3.6 uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky) - SEBEPOJETÍ, CITY, VŮLE
- V 2.3.8 prožívat radost ze zvládnutého a poznaného - SEBEPOJETÍ, CITY, VŮLE
- V 2.3.10 respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněná a zdůvodněná povinnosti - SEBEPOJETÍ, CITY, VŮLE
- V 3.2 porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad - DÍTĚ A TEN DRUHÝ
- V 3.7 uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou - DÍTĚ A TEN DRUHÝ
- V 3.9 dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla - DÍTĚ A TEN DRUHÝ
- V 3.13 chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě) - DÍTĚ A TEN DRUHÝ
- V 4.5 porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých - DÍTĚ A SPOLEČNOST
- V 4.6 adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody - DÍTĚ A SPOLEČNOST
- V 4.8 utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti) - DÍTĚ A SPOLEČNOST
- V 4.9 chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí - DÍTĚ A SPOLEČNOST

- V 5.1 orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí) - DÍTĚ A SVĚT
- V 5.3 uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc) - DÍTĚ A SVĚT
- V 5.5 mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte - DÍTĚ A SVĚT

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA (co učitel dítěti nabízí)

- **smyslové a psychomotorické hry** - DÍTĚ A JEHO TĚLO
- **konstruktivní a grafické činnosti** - DÍTĚ A JEHO TĚLO
- **hudební a hudebně pohybové hry a činnosti** - DÍTĚ A JEHO TĚLO
- **samostatný slovní projev na určité téma** – DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA - Jazyk a řeč
- **poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů** – DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA - Jazyk a řeč
- **vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co zhlédlo** – DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA - Jazyk a řeč
- **příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání** – DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA – Sebepojetí, city, vůle
- **cvičení organizačních dovedností** – DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA – Sebepojetí, city, vůle
- **estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)** – DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA – Sebepojetí, city, vůle
- **sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte** – DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA – Sebepojetí, city, vůle
- **společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému** – DÍTĚ A TEN DRUHÝ
- **aktivity podporující sblížení dětí** – DÍTĚ A TEN DRUHÝ
- **aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)** – DÍTĚ A TEN DRUHÝ
- **hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého** – DÍTĚ A TEN DRUHÝ
- **různorodé společné hry a skupinové aktivity (námetové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích** – DÍTĚ A SPOLEČNOST
- **přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavností v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)** – DÍTĚ A SPOLEČNOST
- **tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. Podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a třibení vkusu** – DÍTĚ A SPOLEČNOST
- **receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)** – DÍTĚ A SPOLEČNOST
- **poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím** – DÍTĚ A SVĚT
- **hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat** – DÍTĚ A SVĚT
- **praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává** – DÍTĚ A SVĚT
- **přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (živá i neživá příroda, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)** – DÍTĚ A SVĚT

RIZIKA (co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele)

- **neznalost zdravotního stavu a zdravotních problémů dítěte** - DÍTĚ A JEHO TĚLO
- **omezování spontánních pohybových aktivit, nepravidelná, málo rozmanitá či jednostranná nabídka pohybových činností** - DÍTĚ A JEHO TĚLO
- **absence či nedostatek řízených pohybových aktivit vedoucích k osvojení nových pohybových dovedností** - DÍTĚ A JEHO TĚLO
- **špatný jazykový vzor** – DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA - Jazyk a řeč
- **vytváření komunikativních zábran (necitlivé donucování dítěte k hovoru, nerespektování dětského ostychu vedoucí k úzkosti a strachu dítěte)** – DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA - Jazyk a řeč

- **spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty** – DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA – Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace
- **smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.** – DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA – Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace
- **námětové hry a činnosti** – DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA – Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace
- **hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)** – DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA – Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace
- **omezený prostor pro vyjádření a uplatnění představivosti a mimoracionálního poznávání** – DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA – Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace
- **převažující důraz na pamětní učení a mechanickou reprodukci, málo názornosti i prostoru pro rozvoj fantazie** – DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA – Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace
- **nepřiměřené nároky na dítě, časté negativní hodnocení, kdy dítě opakovaně prožívá pocit selhání** – DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA – Sebepojetí, city, vůle
- **nedostatečné uznání a oceňování úsilí či úspěchu dítěte** – DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA – Sebepojetí, city, vůle
- **jednání, které dítě pociťuje jako křivdu a vnímá jako násilí** – DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA – Sebepojetí, city, vůle
- **autoritativní vedení, direktivní zacházení s dítětem** – DÍTĚ A TEN DRUHÝ
- **mmanipulace dítěte tzv. pozitivními prostředky (citovými prostředky, chválením bez opodstatnění)** – DÍTĚ A TEN DRUHÝ
- **nedůstojné jednání, zesměšňování, ponižování** – DÍTĚ A TEN DRUHÝ
- **mprostředí, které nabízí málo možností ke spolupráci a komunikaci s druhým** – DÍTĚ A TEN DRUHÝ
- **příliš mnoho nefunkčních pravidel ve skupině, děti se nepodílejí na jejich vytváření, ne všichni je dodržují (např. někteří dospělí)** – DÍTĚ A SPOLEČNOST
- **zvýhodňování a znevýhodňování některých dětí ve skupině** – DÍTĚ A SPOLEČNOST
- **schematické mravní hodnocení bez možnosti dítěte vyjádřit vlastní úsudek** – DÍTĚ A SPOLEČNOST
- **jednotvárná, málo rozmanitá nabídka činností, málo podnětné, málo pestré a málo obměňované prostředí nebo prostředí nepřehledné, neupravené, neuspořádané, s nadbytkem hraček a věcí** – DÍTĚ A SVĚT
- **výběr a nabídka témat, která jsou životu dítěte příliš vzdálená, pro jeho vnímání a chápání náročná, která přesahují přirozenou zkušenost dítěte a nejsou pro dítě prakticky využitelná** – DÍTĚ A SVĚT

III. A SLUNÍČKO ZASE HŘEJE 1. 3. až první polovina května = 10 týdnů

HLAVNÍ CÍL: Vychovávat budoucí čtenáře. Přivítat jaro, seznamovat děti s jeho charakteristickými znaky. Přiblížit jim význam a tradice Velikonoc. Poznávat jarní květiny, bylinky, domácí zvířata a mláďata. Seznámit děti s prací záchranných složek IZS, poznávat dopravní značky a pravidla silničního provozu. Připravit děti k zápisu do základní školy. Přiblížit dětem strukturu rodiny, oslavit den matek. Seznámit děti se základními časovými a prostorovými představami.

Klíčová témata a nezávazná třídní podtémata:

- **S KNÍŽKAMI SE KAMARÁDÍM:** Zaletíme do pohádky (*březen - měsíc knihy*)
- **JARO ŤUKÁ NA VRÁTKA:** Voláme sluníčko (*znaky jara, duha, počasí*)
  - Vzbuď se, semínko!
  - Co to voní (*květiny, byliny*)
  - Život na statku (*domácí zvířata, mláďata*)
  - Co se schovává v trávě (*hmyz*)
- **DÁVÁM NA SEBE POZOR:** Jak nám pomáhá IZS (*záchranka, Policie, hasiči*)
  - Už vím, co je BESIP (*dopravní hřiště, značky*)

- SVÁTKY JARA: Jezdí, létá, pluje (*dopravní prostředky*)
 Vyneseme Morénu (*loučení se zimou*)
 Všichni letíme na koštěti (*čarodějnice 30.4.*)
 Vítáme jaro (*1.5.*)
 Barevné velikonoce (*pohyblivé datum, barevný týden, hledáme velikonočního zajíčka, velikonoční tradice,,,*)
 Den země (*ekologie - 22.4.*)
 Moje rodina
 Překvapíme maminku (*15.5. - besídka ke dni matek*)
- JAK TEN ČAS LETÍ: Časoprostor (*rok, měsíce, týden, dny, včera, dnes, nad, pod, vzadu, hodiny ...*)
 Co už umím (*geometrické tvary, číslice, hláska na začátku slova....*)
 Škola volá! (*zápis do ZŠ*)

RÁMCOVÉ OBECNÉ CÍLE:

- RC1.3 - podporovat stále dokonalejší chápání okolního světa i dětskou radost z rozšiřujících se možností zasahovat do jeho dění - ROZVOJ DÍTĚTE A JEHO SCHOPNOSTI UČENÍ
- RC 2.2 - v rozsahu dětských možností přispívat k předávání kulturního dědictví, jeho hodnot, tradic, jazyka a poznání - OSVOJENÍ SI ZÁKLADŮ HODNOT, NA NICHŽ JE ZALOŽENA NAŠE SPOLEČNOST**
- RC 3.2 - vytvářet příležitosti k rozvoji sebevědomí a získání zdravé sebeúvěry - ZÍSKÁNÍ OSOBNÍ SAMOSTATNOSTI A SCHOPNOSTI PROJEVOVAT SE JAKO SAMOSTATNÁ OSOBNOST PŮSOBÍCÍ NA SVĚ OKOLÍ
- RC 3.4 - vést dítě k poznání, že může svou životní situaci ovlivňovat, že může jednat svobodně, že však za to, jak se rozhodne a co udělá, odpovídá - ZÍSKÁNÍ OSOBNÍ SAMOSTATNOSTI A SCHOPNOSTI PROJEVOVAT SE JAKO SAMOSTATNÁ OSOBNOST PŮSOBÍCÍ NA SVĚ OKOLÍ

KLÍČOVÉ KOMPETENCE z RVP PV, k jejichž postupnému naplňování výchovný proces směřuje:

- KK 1.2 - získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení - KLÍČOVÁ KOMPETENCE K UČENÍ
- KK 2.4 - při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích - KLÍČOVÁ KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ
- KK 2.7 - chápe, že vyhybat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit - KLÍČOVÁ KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ
- KK 3.1 - ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog - KLÍČOVÁ KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ
- KK 3.4 - v běžných situacích komunikuje bez zábrán a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou - KLÍČOVÁ KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ
- KK 3.7 - dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)- KLÍČOVÁ KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ
- KK 4.7 - při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout - KLÍČOVÁ KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ
- KK 4.9 - chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování - KLÍČOVÁ KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ
- KK 5.8 - má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat - KLÍČOVÁ KOMPETENCE ČINNOSTNÍ A OBČANSKÁ
- KK 5.11 - ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit - KLÍČOVÁ KOMPETENCE ČINNOSTNÍ A OBČANSKÁ
- KK 5.12 - dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské) - KLÍČOVÁ KOMPETENCE ČINNOSTNÍ A OBČANSKÁ

DÍLČÍ CÍLE Z RVP PV:

- C 1.2 rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnání pohybového aparátu a tělesných funkcí - DÍTĚ A JEHO TĚLO
- C 1.5 osvojení si věku přiměřených praktických dovedností - DÍTĚ A JEHO TĚLO
- C 2.2.3 posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.) - POZNÁVACÍ SCHOPNOSTI A FUNKCE, PŘEDSTAVIVOST A FANTAZIE, MYŠLENKOVÉ OPERACE
- C 2.2.5 osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla) - POZNÁVACÍ SCHOPNOSTI A FUNKCE, PŘEDSTAVIVOST A FANTAZIE, MYŠLENKOVÉ OPERACE
- C 2.3.1 poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebevědomí, osobní spokojenosti) – SEBEPOJETÍ, CITY, VŮLE
- C 2.3.6 rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání - SEBEPOJETÍ, CITY, VŮLE
- C 3.6 rozvoj kooperativních dovedností - DÍTĚ A TEN DRUHÝ
- C 3.7 ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými - DÍTĚ A TEN DRUHÝ
- C 4.3 rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny - DÍTĚ A SPOLEČNOST
- C 4.8 rozvoj společenského i estetického vkusu - DÍTĚ A SPOLEČNOST
- C 5.4 pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit - DÍTĚ A SVĚT
- C 5.8 vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí - DÍTĚ A SVĚT

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY z RVP PV (co děti na konci předškolního období dokáží)

- V 1.7 ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) - DÍTĚ A JEHO TĚLO
- V 1.8 zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.) - DÍTĚ A JEHO TĚLO
- V 1.10 pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem - DÍTĚ A JEHO TĚLO
- V 1.11 rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých - DÍTĚ A JEHO TĚLO
- V 2.1.14 utvořit jednoduchý rým - DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA - JAZYK A ŘEČ
- V 2.1.15 poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma - DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA - JAZYK A ŘEČ
- V 2.1.16 rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci - DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA - JAZYK A ŘEČ
- V 2.1.17 sledovat očima zleva doprava - DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA - JAZYK A ŘEČ
- V 2.1.18 poznat některá písmena a číslice, popř. slova - DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA - JAZYK A ŘEČ
- V 2.2.9 chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase - POZNÁVACÍ SCHOPNOSTI
- V 2.2.10 naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit - POZNÁVACÍ SCHOPNOSTI A FUNKCE, PŘEDSTAVIVOST A FANTAZIE, MYŠLENKOVÉ OPERACE
- V 2.3.3 rozhodovat o svých činnostech - SEBEPOJETÍ, CITY, VŮLE
- V 2.3.12 uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucitění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí - SEBEPOJETÍ, CITY, VŮLE
- V 2.3.13 prožívat a dětským způsobem projevat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.) - SEBEPOJETÍ, CITY, VŮLE
- V 2.3.14 být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem - SEBEPOJETÍ, CITY, VŮLE
- V 3.8 spolupracovat s ostatními - DÍTĚ A TEN DRUHÝ
- V 3.10 respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. - DÍTĚ A TEN DRUHÝ
- V 3.11 vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.) - DÍTĚ A TEN DRUHÝ

- V 4.10 dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair - DÍTĚ A SPOLEČNOST
- V 4.11 uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají) - DÍTĚ A SPOLEČNOST
- V 4.12 zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod. - DÍTĚ A SPOLEČNOST
- V 4.13 vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) - DÍTĚ A SPOLEČNOST
- V 5.8 porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivých okolnostem doma i v mateřské škole - DÍTĚ A SVĚT
- V 5.9 mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí - DÍTĚ A SVĚT
- V 5.11 pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.) - DÍTĚ A SVĚT

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA (co učitel dítěti nabízí)

- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod. - DÍTĚ A JEHO TĚLO
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí - DÍTĚ A JEHO TĚLO
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků - DÍTĚ A JEHO TĚLO
- přednes recitace, dramatizace, zpěv – DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA - Jazyk a řeč
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen – DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA - Jazyk a řeč
- prohlížení a „čtení“ knížek – DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA - Jazyk a řeč
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrázky) – DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA – Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace
- cvičení v projevovalání citů (zvláště kladných), v sebekontroli a v sebeovládání (zvláště záporných emocí, např. hněvu, zlosti, úzkosti) – DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA – Sebepojetí, city, vůle
- hry na téma rodiny, přátelství apod. – DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA – Sebepojetí, city, vůle
- výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.) – DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA – Sebepojetí, city, vůle
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní – DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA – Sebepojetí, city, vůle
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě – DÍTĚ A TEN DRUHÝ
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod. – DÍTĚ A TEN DRUHÝ
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat), mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi) – DÍTĚ A TEN DRUHÝ
- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě – DÍTĚ A SPOLEČNOST
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává – DÍTĚ A SPOLEČNOST
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí – DÍTĚ A SPOLEČNOST
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií – DÍTĚ A SVĚT
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování) – DÍTĚ A SVĚT
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami) – DÍTĚ A SVĚT

- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními dějstvími srozumitelnými reáliemi o naší republice – DÍTĚ A SVĚT

RIZIKA (co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele)

- nevhodné prostory pro pohybové činnosti a nevhodná organizace z hlediska bezpečnosti dětí - DÍTĚ A JEHO TĚLO
- dlouhodobé statické zatěžování bez pohybu, uplatňování nevhodných cviků a činností, nevhodné oblečení při pohybových činnostech - DÍTĚ A JEHO TĚLO
- nedostatek či zkreslení elementárních informací o lidském těle, o jeho růstu a vývoji, o funkcích některých částí a orgánů, o zdraví i možnostech jeho ohrožení, způsobech ochrany zdraví a bezpečí - DÍTĚ A JEHO TĚLO
- časově a obsahově nepřiměřené využívání audiovizuální, popř. počítačové techniky, nabídka nevhodných programů (nevhodná volba či časté a dlouhodobé sledování pořadů televize, videa apod.) – DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA - Jazyk a řeč
- nedostatečná pozornost k rozvoji dovedností předcházejících čtení a psaní – DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA - Jazyk a řeč
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant – DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA – Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové) – DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA – Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace
- činnosti zaměřené na vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médii apod.) – DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA – Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace
- zahlcování podnětů a informací bez rozvíjení schopnosti s nimi samostatně pracovat – DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA – Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace
- málo příležitosti a prostoru k experimentaci a exploraci a samostatnému řešení konkrétních poznávacích situací – DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA – Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace
- spěch a nervozita, omezování možností dítěte dokončovat činnost v individuálním tempu, nevhodné zásahy a přerušování činností dětí dospělými – DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA – Sebepojetí, city, vůle
- stresy a napětí, nejistota, nedostatek ochrany a osobního soukromí – DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA – Sebepojetí, city, vůle
- nevhodné vzory a modely chování (netaktní komunikace, nedostatek sociálního citění, ohleduplnosti a tolerance, necitlivé vztahy a postoje okolí) – DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA – Sebepojetí, city, vůle
- časté organizování soutěživých činností a podporování nezdravé soutěživosti – DÍTĚ A TEN DRUHÝ
- nejednoznačně formulovaná pravidla chování ve vztahu k druhému, nedodržování přijatých pravidel, špatný vzor – DÍTĚ A TEN DRUHÝ
- nemožnost spolupodílet se na volbě činností a témat, které se v mateřské škole realizují – DÍTĚ A TEN DRUHÝ
- nedostatečná pozornost tomu, jak dítě řeší své spory a konflikty s druhým dítětem – DÍTĚ A TEN DRUHÝ
- nedostatek příležitosti k nápravě jednání, které bylo proti pravidlům – DÍTĚ A SPOLEČNOST
- ironizování a znevažování úsilí dítěte – DÍTĚ A SPOLEČNOST
- potlačování autonomního chování dítěte v zájmu zkratkovitého dosažení vnější disciplíny a poslušnosti – DÍTĚ A SPOLEČNOST
- užívání abstraktních pojmů, předávání „hotových“ poznatků – DÍTĚ A SVĚT
- převaha zprostředkovaného poznávání světa (obraz, film) – DÍTĚ A SVĚT
- nedostatek pozornosti prevenci vlivů prostředí, které mohou být pro dítě nezdravé a nebezpečné – DÍTĚ A SVĚT
- nedodržování pravidel péče o zdravé prostředí v provozu mateřské školy – DÍTĚ A SVĚT

IV. MÁME RÁDI LÉTO“ druhá polovina května až 30. 6. = 6 týdnů

HLAVNÍ CÍL: Seznámit děti se znaky léta. Oslavit Den dětí, seznámit se s mapou ČR, státní hymnou, vlajkou a znakem. Znat rodné město, okolí. Poznávat jiné národnosti, kontinenty a exotická zvířata. vést děti k pohybovým aktivitám. Připravit je na pobyt ve škole v přírodě, jarní kurz plavání a rozloučit se s předškoláky pasováním. Přichystat se na prázdniny.

Klíčová témata a nezávazná třídní podtémata:

- CESTUJEME RÁDI: Týden bez maminky (*škola v přírodě*)
Sláva, nazdar výletu!
Těším se do ZOO (*zvířata v zoo, africká zvířata*)
Co vím o našem městě, o naší zemi (*malenovský hrad, zlínská radnice, Praha, hymna, vlajka, prezident....*)
Cesta kolem světa (*národnosti, státy*)
- AHOJ, LÉTO!
Sluníčko pálí (*znaky léta*)
Máme svátek (*Den dětí 1.6.*)
Letní olympiáda (*letní sporty*)
Škola volá (*pasování*)
- HURÁ NA PRÁZDNINY: Loučíme se se školičkou (*děti odcházející do školy*)
Těšíme se na prázdniny (*ostatní děti*)

RÁMCOVÉ OBECNÉ CÍLE:

- RC 2.2 - v rozsahu dětských možností přispívat k předávání kulturního dědictví, jeho hodnot, tradic, jazyka a poznání - OSVOJENÍ SI ZÁKLADŮ HODNOT, NA NICHŽ JE ZALOŽENA NAŠE SPOLEČNOST
- RC 2.4 - vést děti k sociální soudržnosti, připravovat je na život v multikulturní společnosti, k tomu, aby vnímaly různost kulturních komunit a měly porozumění pro jejich rozdílné hodnoty i pro vzájemné sblížení - OSVOJENÍ SI ZÁKLADŮ HODNOT, NA NICHŽ JE ZALOŽENA NAŠE SPOLEČNOST
- RC 1.5 - rozvíjet schopnost přemýšlet a rozhodovat se, rozvíjet všechny poznávací a tvůrčí schopnosti dětí, jejich fantazii, zájmy a nadání - ROZVOJ DÍTĚTE A JEHO SCHOPNOSTI UČENÍ

KLÍČOVÉ KOMPETENCE z RVP PV, k jejichž postupnému naplňování výchovný proces směřuje:

- KK1.3 - má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije - KLÍČOVÁ KOMPETENCE K UČENÍ
- KK1.6 - odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých - KLÍČOVÁ KOMPETENCE K UČENÍ
- KK2.5 - zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti - KLÍČOVÁ KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ
- KK 3.5 - ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní - KLÍČOVÁ KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ
- KK 3.8 - ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku - KLÍČOVÁ KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ
- KK 4.8 - je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným - KLÍČOVÁ KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ
- KK 5.3 - odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem - KLÍČOVÁ KOMPETENCE ČINNOSTNÍ A OBČANSKÁ

DÍLČÍ CÍLE Z RVP PV:

- C 1.4 **rozvoj fyzické i psychické zdatnosti** - DÍTĚ A JEHO TĚLO
- C 2.2.2 **rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)** - POZNÁVACÍ SCHOPNOSTI A FUNKCE, PŘEDSTAVIVOST A FANTAZIE, MYŠLENKOVÉ OPERACE
- C 2.2.6 **vytváření základů pro práci s informacemi** - POZNÁVACÍ SCHOPNOSTI A FUNKCE, PŘEDSTAVIVOST A FANTAZIE, MYŠLENKOVÉ OPERACE
- C 2.3.7 **získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci** - SEBEPOJETÍ, CITY, VŮLE
- C 3.3 **posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)** - DÍTĚ A TEN DRUHÝ
- C 4.6 **vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností** - DÍTĚ A SPOLEČNOST
- C 5.3 **poznávání jiných kultur** - DÍTĚ A SVĚT

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY z RVP PV (co děti na konci předškolního období dokáží)

- V 1.13 mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.) - DÍTĚ A JEHO TĚLO
- V 1.14 zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami - DÍTĚ A JEHO TĚLO
- V 2.1.3 vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách - DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA - JAZYK A ŘEČ
- V 2.1.7 formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat - DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA - JAZYK A ŘEČ
- V 2.1.19 poznat napsané své jméno - DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA - JAZYK A ŘEČ
- V 2.1.20 projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon - DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA - JAZYK A ŘEČ
- V 2.2.11 řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ - POZNÁVACÍ SCHOPNOSTI A FUNKCE, PŘEDSTAVIVOST A FANTAZIE, MYŠLENKOVÉ OPERACE
- V 2.2.12 nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným - POZNÁVACÍ SCHOPNOSTI A FUNKCE, PŘEDSTAVIVOST A FANTAZIE, MYŠLENKOVÉ OPERACE
- V 2.2.13 vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim - POZNÁVACÍ SCHOPNOSTI A FUNKCE, PŘEDSTAVIVOST A FANTAZIE, MYŠLENKOVÉ OPERACE
- V 2.3.5 vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod. - SEBEPOJETÍ, CITY, VŮLE
- V 2.3.15 těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním - SEBEPOJETÍ, CITY, VŮLE
- V 2.3.16 zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) - SEBEPOJETÍ, CITY, VŮLE
- V 3.6 chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené - DÍTĚ A TEN DRUHÝ
- V 3.12 bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. - DÍTĚ A TEN DRUHÝ
- V 4.7 vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) - DÍTĚ A SPOLEČNOST
- V 4.14 zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) - DÍTĚ A SPOLEČNOST
- V 4.15 vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus) - DÍTĚ A SPOLEČNOST
- V 5.6 vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.) - DÍTĚ A SVĚT
- V 5.10 rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně - DÍTĚ A SVĚT

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA (co učitel dítěti nabízí)

- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí - DÍTĚ A JEHO TĚLO
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozcích při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislosti - DÍTĚ A JEHO TĚLO
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest - DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA - Jazyk a řeč
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika) - DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA - Jazyk a řeč
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině - DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA - Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace
- činnosti zaměřené na seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplnou praktickou aplikaci - DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA - Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

- činnosti zasvěčující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod. – DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA – Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace
- dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zloba, údiv, vážnost apod.) – DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA – Sebepojetí, city, vůle
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních – DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA – Sebepojetí, city, vůle
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých – DÍTĚ A TEN DRUHÝ
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením – DÍTĚ A TEN DRUHÝ
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.) – DÍTĚ A SPOLEČNOST
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamujících dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.) – DÍTĚ A SPOLEČNOST
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.) – DÍTĚ A SVĚT
- ekologicky motivované herní aktivity (ekohry) – DÍTĚ A SVĚT
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí – DÍTĚ A SVĚT

RIZIKA (co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele)

- nevhodné vzory chování dospělých v prostředí mateřské školy - DÍTĚ A JEHO TĚLO
- nedostatečně připravené prostředí, nedostatečné vybavení náčiním, náradím, popř. nedostatečné využívání vybavení a dalších možností apod.- DÍTĚ A JEHO TĚLO
- omezený přístup ke knížkám – DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA - Jazyk a řeč
- nedostatek porozumění a ocenění úspěchu či úsilí – DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA – Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace
- nedostatek času a prostředků pro spontánní hru, k jejímu rozvinutí a dokončení – DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA – Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace
- nedostatečná motivace dětí k jejich sebevyjádření a sebeuplatnění – DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA – Sebepojetí, city, vůle
- málo podnětů a aktivit podporujících estetické vnímání, citění, prožívání a vyjadřování – DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA – Sebepojetí, city, vůle
- příliš časté vystupování učitele v roli soudce – DÍTĚ A TEN DRUHÝ
- nedostatečný respekt k vzájemným sympatiím dětí a malá podpora dětských přátelství – DÍTĚ A TEN DRUHÝ
- soustředění pozornosti pouze na verbální formy komunikace – DÍTĚ A TEN DRUHÝ
- nevšímavost k nevhodné komunikaci a jednání mezi dětmi, přehlížení nežádoucího chování některých dětí, schematické řešení konfliktů bez zjišťování příčin jejich vzniku – DÍTĚ A SPOLEČNOST
- chybějící informace o tom, jak se chránit před nebezpečím hrozcím od neznámých lidí – DÍTĚ A SPOLEČNOST
- nedostatek příležitostí k rozvoji uměleckých dovedností dítěte a k vytváření jeho estetického vztahu k prostředí, ke kultuře a umění – DÍTĚ A SPOLEČNOST
- špatný příklad dospělých (chování ohrožující životní prostředí, neekologické postoje, xenofobní chování, lhostejnost k problémům kolem sebe a neochota podílet se na jejich řešení) – DÍTĚ A SVĚT
- uzavřenost školy a jejího vzdělávacího programu vůči existujícím problémům a aktuálnímu dění – DÍTĚ A SVĚT

IX. EVALUACE

Evaluace je neustálý proces vyhodnocování podmínek vzdělávání a vzdělávacího procesu v MŠ. Jedná se o systematické vyhodnocování, které slouží k zlepšení vzdělávacího procesu i podmínek vzdělávání, cílem je zkvalitnění práce v MŠ ve prospěch dětí. Evaluace probíhá na úrovni školy a na úrovni tříd.

Na úrovni školy se hodnotí především podmínky MŠ, plnění cílů a záměrů ŠVP a práce pedagogického sboru. Na úrovni třídy provádí pedagog evaluaci školních témat, hodnocení třídy, hodnocení jednotlivých dětí a hodnocení sama sebe.

Na úrovni školy:

Evaluace průběhu vzdělávání se zaměřuje na hodnocení vzdělávacího procesu, používání metod a forem práce, uplatňování nových poznatků a zkušeností, naplňování cílů a záměrů ŠVP. Probíhá dvakrát ročně a k evaluaci se využívá vzájemných hospitací, konzultací pedagogů, hospitací ředitelky a pedagogických porad.

Evaluace uplatňování nových poznatků z DVPP ve vlastní práci, autoevaluace vlastního vzdělávacího procesu a ve vztahu k dalšímu osobnostnímu růstu probíhá na pedagogických poradách, konzultacemi a sledováním během školního roku dle potřeb, dvakrát za rok.

Evaluace věcných podmínek:

Zhodnocení věcných podmínek školy vzhledem k záměrům ŠVP. Týká se vybavení tříd, zahrady, vybavení ŠJ, prádelny, technického stavu budovy. Využívá se záznamů z pedagogických a provozních porad, kontrolní činnosti.

Provádí všechny pracovnice dle místa svého působení.

Evaluace životosprávy

Hodnotí se především denní režim a jeho flexibilita, pitný režim a skladba jídelníčku, dodržování dostatečně dlouhé doby pobytu venku, dostatek volného pohybu dětí, individuální potřeby spánku, odpočinku a aktivit dětí, vyváženost spontánních a řízených činností. Využívá se kontrolní činnosti, hospitací, záznamů z pedagogických a provozních porad.

Provádí všechny pracovnice průběžně během celého roku

Evaluace psychosociálních podmínek

Hodnocení je zaměřeno na vytváření příznivého klimatu v jednotlivých třídách, respektování individuálních možností, tempa a potřeb jednotlivých dětí, dodržování nastavených pravidel, podporu samostatnosti.

Využívá se kontrolní činnosti, hospitací, záznamů z pedagogických a provozních porad.

Provádí všechny pracovnice průběžně během celého roku.

Evaluace organizačních podmínek školy

Zhodnocení vhodnosti a účelnosti organizace a režimového uspořádání vzhledem k záměrům ŠVP.

Využívá se kontrolní činnosti, hospitací, záznamů z pedagogických a provozních porad.

Provádí všechny pracovnice průběžně během celého roku.

Evaluace personálních podmínek

Cílem je zhodnocení personálních podmínek nutných při naplňování cílů RVP. Hodnotíme kvalifikovanost pedagogického týmu, využívání DVPP při naplňování stanovených cílů, počty dětí vzhledem k počtu provozních zaměstnanců.

Probíhá jedenkrát ročně.

Využívá se kontrolní činnost, hospitace, pedagogické a provozní porady, průběžné vzdělávání pedagogů.

Kontroluje ředitelka školy, zástupkyně, vedoucí ŠJ.

Evaluace spolupráce s rodinou

Cílem je zhodnocení naplnění zvolených forem, metod spolupráce při plnění těchto záměrů v oblasti ŠVP. Využívá se fotodokumentace, rozhovorů s rodiči, dotazníků, pedagogických a provozních porad.

Podílí se všechny pedagogické pracovnice a vedoucí ŠJ.

Evaluace výchovně vzdělávací činnosti a TVP

Hodnotí pedagogické pracovnice průběžně po ukončení integrovaného bloku, mimo to zaznamenávají evaluaci podtémat týdenních plánů ve třídní knize. Využívá se záznamů učitelek, konzultací učitelek, dle potřeby záznamů do přehledu o rozvoji dítěte, konzultací s rodiči, záznamů do TVP.

Cílem je zhodnocení souladu vytvořených podtémat daného bloku, zda dochází k naplnění stanovených záměrů, navrhuji se případná opatření. Podílí se učitelky na třídě, výsledky se hodnotí na pedagogických poradách, minimálně 2 x ročně.

Evaluace třídy

vyhodnocení provádí pedagogické pracovnice na třídě průběžně při realizaci, sledují projevy, postoje, výpovědi, jednání a práci dětí. Komunikují a přijímají náměty, hodnocení rodičů a ostatních pracovníků školy.

Ústně se zpracovává hodnocení třídy po ukončení 1. pololetí a písemně na závěr školního roku.

Pedagogická diagnostika

- pedagogickou diagnostiku provádí pedagogické pracovnice ve třídě. Každé dítě má založenou svoji složku s hodnotícími listy, kam jsou průběžně písemně zaznamenávány individuální výsledky jeho vzdělání ve všech oblastech rozvoje dítěte.
- U všech dětí jsou zaznamenávány pokroky v jednotlivých oblastech vývoje a to 2x ve školním roce. Průběžně během roku jsou zaznamenávány zajímavé postřehy, zejména v čem je dítě nadané a naopak v jaké oblasti potřebuje pomoci a na jakou oblast je třeba se při výchovně vzdělávací činnosti zaměřit.
- Pro děti s odkladem povinné školní docházky je vypracováván v podpoře školní úspěšnosti pro oděti s OŠD. Podkladem pro sestavení podpory jsou závěry z vyšetření PPP, průběžné pozorování dítěte, pedagogické posuzování a hodnocení úrovně dílčích funkcí v jednotlivých oblastech vývoje a následné stanovení vhodných metod a postupů při práci s dítětem.
- Údaje o dětech získávané v průběhu výchovně vzdělávacího procesu slouží jako zpětná vazba. Tyto materiály se stávají východiskem pro další efektivnější práci s dětmi.

Přehled evaluační činnosti učitelek:

1x týdně	Hodnocení výchovně-vzdělávacích činností po ranní směně v třídní knize	písemně
4x ročně	Evaluace integrovaného bloku po jeho ukončení	písemně
1x v pololetí	Hodnocení výchovně-vzdělávacích činností za uplynulé pololetí	ústně na pedag.radě
1x ročně	Roční hodnocení výchovně-vzdělávacích činností	písemně
1x ročně	Hodnocení spolupráce se ZŠ, ZUŠ Hodnocení logopedické péče, grafomotoriky, čtenářské pregramotnosti	písemně
2x ročně	Diagnostika dětí	písemně